

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BATORZ
NA LATA 2024-2030

WPROWADZENIE

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej wszystkich szczebli. Działania w obszarze polityki społecznej powinny być realizowane w ramach zintegrowanego systemu, w którym równorzędnym partnerem administracji samorządowej powinny być organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Batorz na lata 2024-2030 powstała na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Zgodnie z art.16 b, art. 17 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Umieszczenie obowiązku opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych w ustawie o pomocy społecznej nie oznacza, iż winna ona skupiać się jedynie na rozwiązywaniu problemów z zakresu pomocy społecznej, ale obejmować wszystkie obszary polityki społecznej, mające wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej społeczności.

Strategia jest instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym czasie, jak i w odległej perspektywie. Podlegać będzie ona ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe cele, a część przedstawionych w tym dokumencie straci swoją aktualność. Niniejszy dokument wskazuje na kluczowe trudności społeczne, jak również na kierunki działań w celu ich pokonywania lub zniwelowania.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Batorz odpowiada zasadzie pomocniczości i partycypacji społecznej. Zasada pomocniczości opiera się na założeniu, że zadania, które mogą być realizowane przez jednostkę nie powinny być realizowane przez państwo. Organy państwowe niższego rzędu mogą być wyręczone przez organy nadrzędne, tylko jeśli nie są w stanie same wywiązywać się ze swoich obowiązków. Ponadto organy wyższego rzędu mogą je zastąpić, jeśli są w stanie wykonać działanie efektywniej. Natomiast zasada partycypacji polega na mniej lub bardziej bezpośrednim uczestnictwie obywateli w życiu społecznym, publicznym i politycznym.

W związku z powyższym wszelkie podejmowane w ramach Strategii przedsięwzięcia prowadzone będą nie tylko przez podmioty działające na terenie Gminy, ale również samych mieszkańców.

Niniejszy dokument został opracowany przy wykorzystaniu analiz i materiałów sprawozdawczych, będących w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej w Batorzu, Urzędu Gminy Batorz i innych jednostek, które pośrednio włączają się w system pomocy na terenie Gminy.

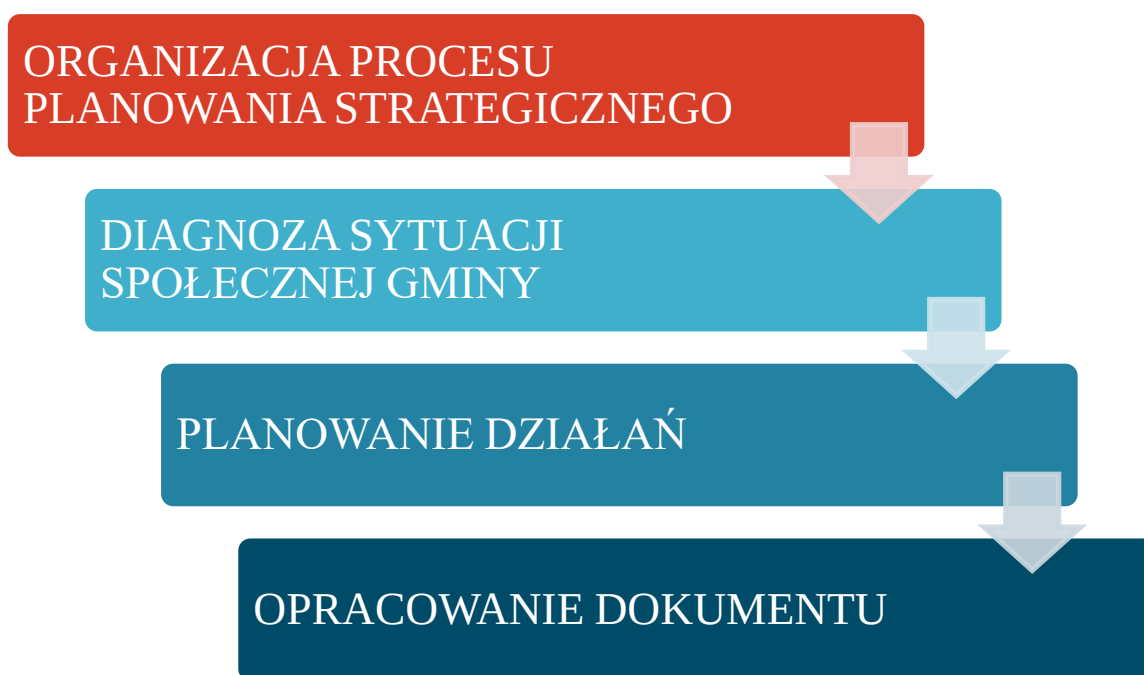
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Batorz ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII

Cele i kierunki działań zawarte w Strategii pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych ze społeczeństwa. Strategia wpłynie na zaktywizowanie poszczególnych stowarzyszeń i grup społecznych oraz na nawiązanie współpracy między nimi, co w późniejszym czasie wpłynie na zmniejszenie problemów społecznych na terenie gminy Batorz. W perspektywie, będzie to sprzyjało dalszemu rozwojowi i pogłębiało współpracę pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem.

W związku z powyższym Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Batorz wytycza kierunek działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, wskazuje na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy, wskazuje na ich niezaspokojone potrzeby, zajmuje się też tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian.

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

Niniejsza Strategia powstała w myśl zasady partycypacji społecznej, przy zaangażowaniu środowisk lokalnych, które uczestniczyły w pracach nad dokumentem, od diagnozy przez tworzenie założeń planistycznych po opracowanie systemu monitoringu i ewaluacji zapisanych celów.

Pierwszym krokiem przy organizacji procesu planowania i tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych było powołanie zespołu zadaniowego, którego celem było stworzenie projektu dokumentu. Zespół zadaniowy, kierowany przez przedstawiciela Odrodka Pomocy Społecznej, składał się z przedstawicieli instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu Gminy. Prace nad Strategią zostały zapoczątkowane w listopadzie 2023 roku i trwały do sierpnia 2024 roku.

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

Diagnoza sytuacji społecznej gminy przeprowadzona została w dwóch etapach. Pierwszym było przeprowadzenie online ankiety wśród mieszkańców gminy Batorz. Ankieta zawierała pytania dotyczące najistotniejszych problemów społecznych gminy, problemów które dotyczą bezpośrednio mieszkańców oraz pomysłów i propozycji ich rozwiązań, które powinna podjąć Gmina.

Drugim etapem diagnozy sytuacji społecznej w Gminie było przeprowadzenie wnikliwej analizy dostępnych danych przez zespół zadaniowy. Celem tych prac była:

- analiza sytuacji społecznej w Gminie w oparciu o dane statystyczne oraz opinie środowisk społecznych i przedstawicieli instytucji społecznych,
- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- analiza przyczyn zjawisk społecznych,
- określanie zasobów społecznych Gminy,
- badanie potrzeb społecznych oraz zakresu ich zaspokojenia,
- ocena poziomu integracji społecznej.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w Strategii były również materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminną Bibliotekę Publiczną, Zespół Szkolno – Przedszkolny, Publiczną Szkołę Podstawową w Błażku, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”, Komendę Powiatową Policji w Janowie Lubelskim, Powiatowy Urząd Pracy w Janowie Lubelskim.

PLANOWANIE DZIAŁAŃ

Etap planowania działań, które Gmina podejmie w celu rozwiązania problemów społecznych formułowano przede wszystkim w oparciu o partycypację społeczną i zasady rozwoju społecznego. Uwzględniono zatem analizę zasad rozwoju społecznego oraz formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy.

OPRACOWANIE DOKUMENTU

Opracowanie dokumentu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Batorz rozpoczęło się po zakończeniu ogólnej diagnozy gminy. Przeprowadzono analizę i typologię problemów społecznych. Wypracowana została analiza SWOT oraz zinwentaryzowane zostały zasoby organizacji społecznych działających na terenie Gminy. Następnie wypracowana została wizja gminy oraz cele główne i szczegółowe. W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz gminnych.

Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji. Perspektywa czasowa obowiązywania niniejszego dokumentu została określona na lata 2024-2030.

Strategia składa się z kilku zasadniczych części. W części pierwszej opracowane zostały główne założenia Strategii. Omówione zostały podstawy prawne opracowania dokumentu oraz jego spójność z dokumentami strategicznymi. W części tej została przeprowadzona również analiza tych dokumentów i ich wpływ na lokalną społeczność gminy Batorz. Opracowano również cel dokumentu i opisano proces tworzenia Strategii. Kolejnym ważnym elementem było wskazanie funkcji, jakie będzie pełnił ten dokument. W części drugiej przedstawiono ogólną charakterystykę Gminy Batorz pod kątem zasobów i możliwości wykorzystania ich do rozwiązywania kluczowych problemów społecznych.

Następną część stanowi identyfikacja problemów społecznych na terenie Gminy na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej. Omówione zostały problemy nurtujące bezpośrednio mieszkańców gminy Batorz. Wskazano również przykładowe rozwiązania podejmowane przez instytucje w danym zakresie.

W części programowej została wypracowana misja Strategii, główne cele i zadania do zrealizowania. Część ta określa wizję rozwoju społecznego Gminy oraz wyznacza cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań, wskaźniki do ich realizacji, prognozę zmian, sposób realizacji Strategii, ramy finansowe oraz zasady monitoringu i ewaluacji opracowanego dokumentu.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STRATEGII

Gmina Batorz, dążąc do zapewnienia członkom społeczności lokalnej możliwie jak najlepszych warunków do rozwoju i aktywności społecznej, zawodowej oraz edukacyjnej, a także zachowania dobrostanu zdrowotnego, przygotowała dokument niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

W Strategii uwzględniono akty prawne, które mają istotny wpływ na rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Dokonano również odniesienia do celów i kierunków działań zapisanych w dokumentach krajowych, regionalnych, lokalnych to jest:

- Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju Kraju do 2030;
- Strategii Rozwoju Usług Społecznych do 2030, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.);
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategii Demograficznej 2040;
- Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
- Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030;
- Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2021 – 2030;
- Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Lubelskim na lata 2021-2027;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Janowskim na lata 2021-2028.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Batorz to gmina wiejska, położona w powiecie janowskim, na terenie województwa lubelskiego. Gmina leży na północnym krańcu powiatu janowskiego, stanowiąc 8,09% jego powierzchni. Gmina Batorz graniczy z gminami: Godziszów, Modliborzyce, Szastarka, Zakrzówek, Zakrzew. Podstawą gospodarki Gminy jest rolnictwo. Gmina Batorz słynie z ciekawego położenia, korzystnego mikroklimatu, niepowtarzalnych krajobrazów oraz bogatej przeszłości historycznej związanej z wydarzeniami z okresu Powstania Styczniowego 1863 r.

W skład gminy Batorz wchodzi 13 sołectw:

1. Aleksandrówka
2. Batorz Pierwszy
3. Batorz Drugi
4. Batorz-Kolonia
5. Błazek
6. Nowe Moczydła
7. Samary
8. Stawce
9. Stawce-Kolonia
10. Węglinek
11. Wola Studzieńska
12. Wola Studzieńska-Kolonia
13. Wólka Batorska

Schemat 1. Usytuowanie gminy Batorz

Gmina Batorz obejmuje obszar 70,81 km², w tym:

- użytki rolne: 76%
- użytki leśne 18%

Demografia

Tabela 1. Ewidencja ludności w gminie Batorz w latach 2021-2023

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ogółem	3245	3213	3201
Kobiety			
Ogółem	1596	1585	1580
0-17	231	241	254
Wiek produkcyjny	882	873	876
Wiek emerytalny	483	471	450
Mężczyźni			
Ogółem	1649	1628	1621
0-17	238	251	263
Wiek produkcyjny	1106	1093	1091
Wiek emerytalny	305	284	267

Źródło: Ewidencja ludności UG Batorz

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w gminie Batorz, według Ewidencji ludności zameldowanych było o 12 osób mniej w stosunku do 2022 r.

Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Batorz w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Urodzenia	33	26	23
Zgony	55	35	40

Źródło: Ewidencja ludności UG Batorz

Oświata i kultura

Tabela 3. Liczba dzieci w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Batorzu

Rok szkolny	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Samorządowe Przedszkole	71	80	87
Szkoła Podstawowa	149	125	144

Źródło: GZOS Batorz

Tabela 4. Liczba dzieci w Publicznej Szkole Podstawowej w Błażku

Rok szkolny	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Oddział Przedszkolny	17	80	13
Szkoła Podstawowa	60	50	48

Źródło: GZOS Batorz

Szkoły z terenu Gminy uczestniczą w realizacji wielu programów mających na celu wyrównywanie szans edukacyjno – rozwojowych dzieci i młodzieży. Realizują programy wychowawczo – profilaktyczne. Zatrudniają takich specjalistów jak: logopeda, pedagog specjalny, psycholog, terapeuta pedagogiczny. W roku szkolnym 2022/2023 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym 5 dzieci posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną – 3 uczniów, autyzm – 2 uczniów, niepełnosprawność ruchową – 1 uczeń. Dla tych uczniów organizowane były zajęcia rewalidacyjne. Szkoły dysponują różnymi programami komputerowymi, pomocnymi do prowadzenia zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Obserwuje się wzrost z roku na rok liczby dzieci z różnymi problemami, ze specyficznymi trudnościami w nauce. W szkołach prowadzone są koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne. Organizowane są wyjazdy integracyjne, wycieczki szkolne m.in. ze środków pozyskanych z programu ”Poznaj Polskę”. W ramach wsparcia kondycji fizycznej i psychicznej organizowane są wyjazdy m.in. na basen, lodowisko. Uczniowie w ramach współzawodnictwa sportowego biorą udział w różnych zawodach sportowych na terenie powiatu janowskiego. Uczniowski Klub Sportowy „Roztocze” pozyskał środki finansowe, dzięki którym zakupiony został sprzęt sportowy oraz wyposażona została siłownia w Zespole Szkolno – Przedszkolnym. W skład infrastruktury sportowej wchodzi hala sportowa przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym oraz boisko wielofunkcyjne wraz z budynkiem zaplecza. W skład boiska wielofunkcyjnego wchodzi: 2 boiska do koszykówki, boisko do siatkówki, boisko do tenisa ziemnego, boisko do piłki ręcznej. W budynku znajdują się trzy niezależne powierzchnie użytkowe. Pierwsza stanowi ogólnodostępne zaplecze sanitarne przeznaczone dla wszystkich użytkowników. Druga powierzchnia stanowi zaplecze sanitarno – szatniowe przeznaczone dla użytkowników boisk i podestu do ćwiczeń. W trzeciej części znajduje się pomieszczenie porządkowe oraz sala przeznaczona do ćwiczeń.

Gminny Ośrodek Kultury, Muzeum Wiejskie i zabytki

W Gminnym Ośrodku Kultury w Batorzu działa: Orkiestra Dęta, Kapela ludowa, zespoły taneczne i wokalne. Dzieci i młodzież pobiera naukę śpiewu, gry na instrumentach dętych i klawiszowych. Organizowane są m.in. warsztaty rytmiczne, plastyczne.

Ponadto w Gminie Batorz organizowane są cyklicznie imprezy takie jak: Koncert Karnawałowy, Gminny Turniej: Tenisa Stołowego, Halowej Piłki Nożnej, Piłki Siatkowej, Zawody Sportowo – Pożarnicze, Festyny Rekreacyjno - Sportowe, Pikniki Rodzinne, Dożynki Gminne i inne imprezy kulturalno – oświatowe. Organizowane są różne imprezy okolicznościowe, np. Obchody Rocznicy 3 Maja, Odzyskania Niepodległości.

Naprzeciwko budynku Urzędu Gminy znajduje się Muzeum Wiejskie. W czterech salach Muzeum znajdują się eksponaty obrazujące historię, kulturę, tradycję i obyczaje społeczności Batorza i okolic. Na placu przed Muzeum znajduje się pomnik poświęcony pamięci J. Piłsudskiego oraz mieszkańców Gminy poległych w walce o niepodległość, przeniesiony ze starego cmentarza.

Na placu przed kościołem znajduje się pomnik z tablicą upamiętniającą ofiary mieszkańców aresztowanych i wywiezionych do więzień i obozów zagłady podczas II wojny światowej. W pobliskim lesie znajduje się kopiec usypany na pamiątkę bitwy rozegranej podczas powstania styczniowego, w której zginął Marcin Borelowski - Lelewel. Na cmentarzu parafialnym znajduje się zbiorowa mogiła z powstania styczniowego z 1863 r. - wpisana do rejestru zabytków. Do rejestru zabytków nieruchomych wpisana jest również mogiła żołnierza czeskiej armii austro-węgierskiej z 1915 roku, umiejscowiona w miejscowości: Batorz-Kolonia.

Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych oraz upowszechnianiu wiedzy, nauki i kultury. Mieszkańcy Gminy korzystają z Gminnej Biblioteki Publicznej w Batorzu oraz Punktu Bibliotecznego w Błazku. Księgozbiór gromadzony jest od 1948 r. i obecnie liczy 12 197 woluminów, przy rocznym wypożyczaniu ok. 4400 woluminów. W 2023 roku z Biblioteki korzystało 304 czytelników. Jest to o 4 czytelników mniej w stosunku do roku 2022. Biblioteka dysponuje czytelnią internetową, posiada 3 stanowiska komputerowe dla czytelników jednakże jej wykorzystanie

spada z roku na rok. Biblioteka prowadzi szereg imprez promujących czytelnictwo, jak również służących kultywowaniu tradycji i zwyczajów ludowych, np. organizuje konkursy związane z symbolami bożonarodzeniowymi, motywami wielkanocnymi, a także różnego rodzaju konkursy plastyczne, recytatorskie. Bierze udział w akcjach ogólnopolskich m.in. „Mała Książka- Wielki Człowiek”, „Narodowe Czytanie”. Uczestniczy w programie promocji czytelnictwa i bibliotek – „Tydzień Bibliotek”. Gminna Biblioteka Publiczna napotyka trudności w pozyskiwaniu nowych czytelników i utrzymaniu obecnych poprzez dostęp do audiobooków i e-booków w Internecie.

Opieka Zdrowotna

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Batorzu zatrudnia: dwóch lekarzy rodzinnych, pielęgniarkę środowiskowo – rodzinną, położną środowiskowo – rodzinną. Brak jest jednak lekarzy specjalistów z tego powodu mieszkańcy w większości korzystają z opieki medycznej w Janowie Lubelskim. W placówce w Batorzu świadczenia zdrowotne jak również konsultacje w zakresie profilaktyki zdrowotnej dostępne są dla mieszkańców Gminy od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00, natomiast od 16.00 do 18.00 w jednostce macierzystej NZOZ „Zdrowie” w Janowie Lubelskim. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną zapewnia SPZZOZ w Janowie Lubelskim (szpital).

Wśród mieszkańców Gminy najczęściej zdiagnozowanymi chorobami są: nadciśnienie tętnicze, choroby neurologiczne i psychiczne, zwyrodnienia wielostawowe, otyłość, astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc.

Tabela 5. Liczba pacjentów w latach 2021-2023

Rok	Liczba przyjętych pacjentów
2021	2 604
2022	2 540
2023	2 435

Źródło: NZOZ „Zdrowie” w Batorzu

W placówce w Batorzu realizowane są programy profilaktyczne we współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia dotyczące m.in. chorób układu krążenia, profilaktyki gruźlicy; badania profilaktyczne cytologiczne. Profilaktyka dzieci i młodzieży skupia się przede wszystkim na opiece w środowisku szkolnym, gdzie wszystkie dzieci poddawane są

badaniom profilaktycznym, a w razie problemów kierowane do specjalistów. Prowadzone są także zajęcia mające na celu wdrożenie i propagowanie zdrowego stylu życia. Natomiast dzieci zaraz po urodzeniu mają zapewnioną opiekę przez położną i lekarza. Poddawane są badaniom bilansowym oraz szczepieniom ochronnym zgodnie z kalendarzem szczepień. Na terenie Gminy funkcjonuje apteka udostępniająca zakup leków oraz gabinet stomatologiczny.

Rynek pracy – bezrobocie

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Batorz w latach 2021-2023

Rok	Liczba ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2021	140	70	70
2022	126	57	69
2023	117	54	63

Źródło: PUP Janów Lubelski

Obserwuje się spadek liczby osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Janowie Lubelskim. Na dzień 31.12 2023 zarejestrowanych było 117 bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotni (powyżej 24 miesięcy) 53 osoby. 11 osób uprawnionych było do zasiłku dla bezrobotnych; 3 osoby stanowiły osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Na terenie gminy Batorz zarejestrowanych podmiotów wykonujących działalność gospodarczą jest 130, w tym 5 w formie spółek cywilnych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Zadaniem Samorządu jest ograniczanie zewnętrznych barier w rozwoju gminy oraz jednocześnie wykorzystanie tkwiących w nim potencjałów i możliwości, dlatego należy działać ponadlokalnie. Zadanie to realizowane jest, dzięki szerokiej współpracy partnerskiej z innymi gminami i organizacjami pozarządowymi.

Gmina Batorz jest członkiem stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania (LGD) „Leśny Krąg”. Lokalna Grupa Działania „Leśny Krąg” to porozumienie partnerskie osób i instytucji zainteresowanych rozwojem i poprawą jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich.

Partnerstwo powstało w 2006 r. w ramach I Schematu Pilotażowego Programu Leader+. Partnerstwo LGD „Leśny Krąg” przybrało formę stowarzyszenia, w skład którego wchodzi reprezentanci siedmiu gmin powiatu, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw i instytucji publicznych oraz osoby fizyczne. Razem 107 członków funkcjonujących na spójnym obszarze, w oparciu o wielowiekowe więzy historyczne, kulturowe i przyrodnicze.

Koła Gospodyń Wiejskich (KGW)

Tabela 7. Zarejestrowane KGW na terenie Gminy

Lp.	Nazwa Koła Gospodyń Wiejskich
1	Koło Gospodyń Wiejskich "Roztoczanki" w Stawcach
2	Koło Gospodyń Wiejskich „Malina” w Błażku
3	Koło Gospodyń Wiejskich "Moczydlanka" w Nowych Moczydłach
4	Koło Gospodyń Wiejskich „Aleksandrowianki” w Aleksandrowce
5	Koło Gospodyń Wiejskich "Czeremcha" w Samarach
6	Koło Gospodyń Wiejskich „Kalina z Roztocza” w Woli Studzieńskiej-Kolonii

Źródło: UG Batorz

Koła Gospodyń Wiejskich aktywnie uczestniczą w życiu społeczno-kulturalnym Gminy. Rozwijają kulturę ludową poprzez np. warsztaty rękodzielnicze, promują swoje miejscowości poprzez uczestnictwo i współorganizowanie festynów, dożynek, pikników rodzinnych. Ponadto biorą udział w uroczystościach kościelnych, patriotycznych itp. Przy Kole Gospodyń Wiejskich "Czeremcha" w Samarach działa Zespół śpiewaczy o tej samej nazwie „Czeremcha”. Powstał w 2019 roku z inicjatywy instruktora muzyki GOK w Batorzu oraz grupy mieszkańców Samar.

Stowarzyszenia

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów (PZERI)– Koło Terenowe w Batorzu, skupia osoby starsze z terenu gminy Batorz. Obecnie liczy 12 członków, którzy mają możliwość integracji oraz wspólnego organizowania spotkań okolicznościowych, wymiany doświadczeń, rozwijania zainteresowań i pasji. Wspólnie z emerytami, rencistami i inwalidami z terenu całego powiatu uczestniczą we wspólnych wyjazdach do kina czy

teatru, w wycieczkach krajoznawczych oraz biorą udział w uroczystościach, festynach, biesiadach itp. Koło Terenowe PZERiI jest otwarte na nowe inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, integrację międzypokoleniową.

Stowarzyszenie – „Baza Kobiet” z siedzibą w Błażku, obecnie liczy 19 członków. Prowadzi działalność na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej dla osób w każdym wieku. Zajmuje się organizowaniem różnych imprez np. dożynek, gdzie wystawia stoiska ze swoimi pracami oraz własnoręcznie przygotowanymi potrawami. Zyski ze sprzedaży produktów przeznacza na działalność stowarzyszenia. Wypełnia czas najmłodszym poprzez organizowanie np. Dnia Dziecka, różnego rodzaju warsztatów. Włącza się w pomoc potrzebującym, jak np. pomoc Ukrainie. Współpracują z Towarzystwem Wędkarskim „Błonie”.

Towarzystwo Wędkarskie „Błonie” z siedzibą w Błażku, liczy około 60 członków. Główna działalność to koło wędkarskie, do którego cały czas dołączają nowi członkowie, zarówno dorośli, jak również młodzież i dzieci. Współuczestniczą z Bazą Kobiet w wydarzeniach lokalnych. Propagują sport i aktywny styl życia. Zachęcają dzieci, młodzież, dorosłych oraz seniorów do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz integrowania ze społecznością.

Stowarzyszenie „Batorska Ziemia” - wnioskowało do Lokalnej Grupy Działania „Leśny Krąg” na zagospodarowanie terenu pod miejsce rekreacji wypoczynku w miejscowości Batorzu Drugi. Utworzenie ogólnodostępnej Otwartej Strefy Aktywności Fizycznej tj. placu zabaw, elementów siłowni zewnętrznej oraz altanki poprawi jakość życia mieszkańców, wpłynie na atrakcyjność turystyczną gminy Batorz. Ponadto przedsięwzięcie wpisuje się w ogólny cel Lokalnej Strategii Rozwoju tj. Poprawa jakości życia mieszkańców i rozwój turystyczny oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego obszaru LGD „Leśny Krąg”.

Na terenie gminy Batorz liczba zgłoszonych gospodarstw agroturystycznych wynosi osiem, z czego trzy gospodarstwa prężnie działają, dwa w Batorzu Drugim: „Nad Porem”, „Malinowe Wzgórza” i jedno gospodarstwo agroturystyczne w Błażku.

Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie gminy funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- 1) OSP Aleksandrówka,
- 2) OPS Batorz
- 3) OSP Błażek

- 4) OSP Stawce
- 5) OSP Stawce-Kolonia
- 6) OSP Węglinek
- 7) OSP Wola Studzieńska
- 8) OSP Wola Studzieńska – Kolonia
- 9) OSP Wólka Batorska

Z ww. jednostek dwie jednostki: Aleksandrówka i Batorz włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG). Jednostki OSP włączone do KSRG posiadają wymagane 2 kpl. aparatów OUO z maskami i sygnalizatorami bezruchu oraz defibrylatory AED, zestawy hydrauliczne. Jednostki OSP uczestniczą w akcjach ratowniczo – gaśniczych. W 2023 roku uczestniczyły w wyjazdach ratowniczo – gaśniczych: OSP Batorz - 14 wyjazdów; OSP Aleksandrówka – 6 wyjazdów; Błazek – 4 wyjazdy; Stawce – 1 wyjazd; Wólka Batorska – 1 wyjazd. Ponadto jednostki OSP uczestniczą w różnych wydarzeniach, uroczystościach religijnych, czy patriotycznych.

Klub Sportowy „Roztocze Batorz”

Na terenie Gminy działa Klub Sportowy „Roztocze Batorz”, który promuje piłkę nożną, krzewi kulturę fizyczną. Działa jako stowarzyszenie zarejestrowane w Starostwie, zrzeszające ok. 30 osób, w wieku 21-23 lata. Klub Sportowy należy do Lubelskiego Związku Piłki Nożnej; aktualnie jest w klasie rozgrywkowej B. Rozgrywki trwają dwa sezony od marca do końca czerwca oraz od sierpnia do końca listopada.

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Pomoc społeczna

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. ośrodek pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być

odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Tabela.8. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	74	180
2022	70	178
2023	51	138

Źródło: OPS Batorz

Jak wynika z powyższej tabeli odnotowuje się spadek liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej.

Tabela. 9. Liczba rodzin i powody, ze względu na które udzielana jest pomoc społeczna

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	2021	2022	2023
Ubóstwo	19	23	24
Sieroctwo	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	6	3
Bezrobocie	12	16	17
Nieppełnosprawność	4	7	11
Długotrwała lub ciężka choroba	4	5	6
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	1	1	1
Alkoholizm	0	1	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	1

Źródło: OPS Batorz

Głównymi powodami przyznawania pomocy było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba.

Tabela. 10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na rodzaj pomocy

Rodzaj świadczenia	2021	2022	2023
Zasiłek stały	6	7	7
Zasiłek okresowy	9	13	13
Zasiłek celowy (w tym specjalny celowy)	1	3	4
Posiłek w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	23	24	23

Źródło: OPS Batorz

Powyższa tabela zawiera informacje na temat liczby osób korzystających z różnych form świadczeń realizowanych przez OPS w Batorzu w latach 2021- 2023. Największą grupę świadczeniobiorców stanowią dzieci ze względu na dożywianie w szkołach.

Zadania w zakresie pomocy społecznej obejmują w szczególności:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Tabela 11. Pomoc udzielona w formie pracy socjalnej w latach 2021–2023

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin	80	41	21
Liczba osób w rodzinach	189	98	53

Źródło: OPS Batorz

Pomoc materialna dla uczniów

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie (miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie nie powinna przekraczać 600,00 zł), w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

Tabela 12. Liczba uczniów pobierających stypendia i zasiłki szkolne w latach 2021–2023

Rok	2021	2022	2023
Stypendium szkolne	21	20	21
Zasiłek szkolny	2	3	-
Ogólna wartość (zł)	30 373	28 890	25 557

Źródło: OPS Batorz

Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Tabela 13. Liczby i wartości wypłaconych świadczeń rodzinnych w latach 2021-2023

Nazwa świadczenia	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	120	391 960,83	85	291 963,36	73	272 363,53

Nazwa świadczenia	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becikowe”	29	29 000	25	25 000	15	15 000
Zasiłek pielęgnacyjny	64	138 963,92	59	142 454,40	60	140 511,84
Świadczenie pielęgnacyjne	20	480 410,80	23	522 474,80	25	783 726,40
Specjalny zasiłek opiekuńczy	15	67 652,29	9	37 820,00	9	36 860,00
Świadczenie rodzicielskie	10	51 660,70	8	49 015,30	9	80 982,80

Źródło: OPS Batorz

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w latach 2021-2023 ulega zmniejszeniu. Głównym powodem są kryteria dochodowe, które są na stałym poziomie od 2015 roku. Kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego nie powinno przekraczać kwoty 674,00 zł na osobę w rodzinie, a przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Świadczenie „Za życiem”

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednym z elementów Programu Za Życiem jest jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 4 000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Świadczenia z Funduszu alimentacyjnego

Tabela 14. Liczba i kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Rok	2021	2022	2023
Liczba osób uprawnionych do funduszu alimentacyjnego	4	4	4
Kwota wypłaconych świadczeń	16 800	16 800	16 050

Zródło: OPS Batorz

Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2021-2023 utrzymywała się na podobnym poziomie.

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia przysługują dziecku, do ukończenia przez nie 18 roku życia oraz pełnoletniej osobie do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w szkole lub szkole wyższej. Osobie posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek. Egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli w okresie dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Celem programu jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej i jej pozytywnego wizerunku oraz umacnianie i wspieranie jak również zwiększanie szans rozwojowych

i życiowych dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych. Program ma zasięg ogólnokrajowy, zatem adresowany jest do rodzin wielodzietnych, z co najmniej trojgiem dzieci, bez względu na miejsce zamieszkania, oraz bez względu na posiadany dochód. Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Ideą Karty jest ułatwienie rodzinom wielodzietnym dostępu do kultury, aktywnego spędzania czasu wolnego oraz obniżenie kosztów codziennego życia. W praktyce chodzi o zniżki za wstęp do instytucji podległych ministrom, np. niektórych muzeów, instytucji wystawienniczych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, obiektów rekreacyjno-sportowych.

Każda instytucja, która przystąpi do programu będzie mogła wykorzystać w materiałach reklamowych lub informacyjnych znak: „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”. Wykaz uprawnień przyznanych przez wszystkie podmioty uczestniczące w programie zamieszczony jest na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny.

Obecnie Karta Dużej Rodziny (KDR) przyznawana jest rodzicom w momencie posiadania przez nich na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci do 18 roku życia lub 25 roku życia, jeżeli się uczą bądź bez względu na wiek, jeśli są niepełnosprawne. KDR obecnie przysługuje również rodzicom którzy mieli na wychowywaniu co najmniej troje dzieci. Rodzice dostają karty na czas nieokreślony i nie tracą do nich prawa po zaprzestaniu spełnienia ww. warunków przez dzieci. Karta jest wydawana imiennie każdemu członkowi rodziny.

Tabela 15. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny (w latach 2021-2023)

Rok	Liczba Kart
2021	35
2022	48
2023	64

Źródło: OPS Batorz

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację obowiązków związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup

diagnostyczno-pomocowych zawiera Regulamin. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie porozumień zawartych między Wójtem gminy Batorz a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Porozumienia stanowią jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu lub grup diagnostyczno - pomocowych wytypowanych przedstawicieli. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych.

Tabela 16. Liczba „Niebieskich Kart” w latach 2021-2023

Rok	Liczba założonych „Niebieskich Kart”
2021	4
2022	5
2023	3

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny

Ilość założonych „Niebieskich Kart” w latach 2021-2023 utrzymuje się na podobnym poziomie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Celem strategicznym programu jest zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Realizację tego programu powierzono Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii (GKRPAiPN). Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Służbą Zdrowia, Policją, placówkami oświatowymi i innymi podmiotami wpływa na zwiększenie dostępności do wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych.

Do zadań GKRPAiPN należy ponadto udzielanie rodzinom w których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, należytej pomocy prawnej i psychologicznej, a szczególnie zapewnienie ochrony przed przemocą domową. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania uzależnieniom pozwala uświadomić młodzieży jakie niebezpieczeństwa niosą z sobą substancje psychoaktywne i jak powinny się zachować mając z nimi styczność w swoim środowisku oraz w dorosłym życiu.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii finansuje szkolenia dla nauczycieli, uczniów i rodziców, związane z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Ponadto finansowane są pozalekcyjne sportowe zajęcia profilaktyczne dla uczniów szkół z terenu gminy Batorz. GKRPAiPN przeznacza również swoje fundusze na szkolenia jej członków w zakresie uaktualnienia swojej wiedzy z dziedzin związanych z szeroko rozumianymi zagrożeniami i uzależnieniem behawioralnym (Internet, smartfon, media społecznościowe). Finansowane są również szkolenia dla sprzedawców alkoholu z obszaru terenu gminy w celu zapoznania ich z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Wsparcie rodziny poprzez usługę asystenta rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej – wychowawczej. Asystent rodziny ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny. W 2022 r. objęto 1 rodzinę usługami asystenta rodziny.

Program „Opieka Wytchnieniowa”

Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2021-2023 realizował resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- ✓ dziećmi z orzeczeniem niepełnosprawności,
- ✓ osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi,

poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie czasowe odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie tym osobom czasu na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

W latach 2021-2022 zrealizowano usługi opieki wytchnieniowej dla dwóch osób, natomiast 2023 r. dla trzech osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności (stałe przebywających w domu).

Program” Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością

Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2022-2023 realizował resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla: dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne.

Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu: poprawę funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, stymulowanie do podejmowania przez nich wszelkiego rodzaju aktywności, przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu tychże osób.

W latach 2022-2023 objęto wsparciem trzy osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym jedną z niepełnosprawnością sprzężoną.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

W 2023 roku gmina Batorz przystąpiła do realizacji programu rządowego „Korpus Wsparcia Seniorów”, mającego na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, poprzez zwiększenie dostępu do tzw. ”opieki na odległość”. W ramach Programu zakupiono opaski bezpieczeństwa dla 4 seniorów wraz z system obsługi.

Program „Czyste powietrze”

Program „Czyste powietrze” jest ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste Powietrze”. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W latach 2021-2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Batorzu wydał 89 zaświadczeń (w tym dla gospodarstw jednoosobowych – 12; wieloosobowych 77) o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

Pomoc Żywnościowa

W latach 2021-2023 w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – w formie artykułów spożywczych pozyskiwanych z Banku Żywności w Lublinie – pomocą objęto ok. 100 mieszkańców Gminy.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa.

Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, która jest zjawiskiem dynamicznym i podobnie jak społeczeństwo, podlega rozwojowi. Mimo tego, że stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postawi zachowań ludności.

Tabela 17. Stan bezpieczeństwa i porządek publiczny na terenie gminy Batorz w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Zagrożenia przestępczością kryminalną:			
kradzież z włamaniem	0	1	0
kradzież	2	3	0
bójki i pobicia	0	0	1
uszkodzenie ciała	1	1	0
uszkodzenie mienia	0	0	0
znęcanie	5	2	1
Zagrożenia w ruchu drogowym:			
wypadki	0	0	0
kolizje	10	13	8
nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego (liczba osób)	7	10	18
Przeciwdziałanie przemocy domowej:			
Ilość interwencji domowych	41	45	6

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim

Z powyższej tabeli obserwuje się znaczący spadek w 2023 interwencji domowych, co niewątpliwie „napawa optymizmem”, jednakże obserwuje się wzrost nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego.

Usługi społeczne

Usługami społecznymi są działania powtarzalne, dostępne, podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców z zakresu :

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,

- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej.

Z analizy usług dostępnych dla mieszkańców gminy Batorz w ramach powyższych 14 zakresów rozpoznano następujące usługi świadczone przez instytucje i organizacje na terenie gminy oraz powiatu (dostępnych dla mieszkańców), które przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Usługi społeczne dostępne w gminie Batorz

ZAKRES USŁUGI	USŁUGA	USŁUGODAWCA	ODBIORCY
Polityka prorodzinna	Karta Dużej Rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej	Rodziny z minimum 3 dzieci
Wspieranie rodziny	Pomoc materialna dla uczniów, bieżące informacje pomocowe	Ośrodek Pomocy Społecznej	Mieszkańcy gminy Batorz
	Asystent rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej	Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze
	Pomoc psychologiczna, terapia rodzin	Punkt Pomocy Psychologicznej w Urzędzie Gminy (w każdy czwartek miesiąca)	Osoby i rodziny potrzebujące wsparcia
	Diagnozy, konsultacje psychologiczne, grupy samopomocowe	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Janowie Lubelskim, Ośrodek Interwencji Kryzysowej - działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Janowie Lubelskim, Poradnia Leczenia Uzależnień w Janowie Lubelskim	Osoby i rodziny w kryzysie, w tym uzależnień
	Działalność dzielnicowego w zakresie przeciwdziałania przemocy, ściganie sprawców przemocy i wykroczeń, realizowanie działań z zakresu	Powiatowa Komenda Policji w Janowie Lubelskim. Posterunek Policji w Godziszowie.	Mieszkańcy gminy Batorz

	profilaktyki społecznej		
System pieczy zastępczej	Usługi koordynatora rodziny dla rodziców zastępczych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Janowie Lubelskim	Rodziny zastępcze
Pomoc społeczna	Pomoc finansowa, praca socjalna, pomoc żywnościowa	Ośrodek Pomocy Społecznej	Osoby i rodziny wymagające wsparcia
	Pomoc, poradnictwo, osobom z problemem przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Osoby i rodziny doświadczające przemocy lub zagrożone przemocą
	Zapewnienie całodobowej opieki	Dom Pomocy Społecznej "Barka" w Janowie Lubelskim	Osoby niesamodzielne
Promocja i ochrona zdrowia	Konsultacje i diagnozy, lekarza rodzinnego, opieka pielęgniarstwa, opieka położnej, opieka stomatologiczna, wydawanie leków i innych produktów medycznych	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”, Gabinet Stomatologiczny, Apteka	Mieszkańcy gminy
	Profilaktyka w zakresie uzależnień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	Osoby uzależnione, ich rodziny

Wspieranie osób niepełnosprawnych	Asystent osobisty osób z niepełnosprawnością, Opieka wytchnieniowa	Ośrodek Pomocy Społecznej	dzieci, osoby dorosłe z niepełnosprawnością
	Dzienna opieka i organizacja zajęć wraz z dowozem	Środowiskowy Dom Samopomocy w Janowie Lubelskim;	Dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz z niepełnosprawnością intelektualną
	Terapia zajęciowa, pomoc psychologiczna, rehabilitacja, oddziaływanie edukacyjno - wychowawcze. Aktywizacja społeczna i zawodowa	Warsztat Terapii Zajęciowej w Janowie Lubelskim, Zakład Aktywności Zawodowej w Janowie Lubelskim, Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Janowie Lubelskim	Dzieci i dorośli z niepełnosprawnościami
	Orzekanie o niepełnosprawności, poradnictwo prawne, psychologiczne i informacyjne dotyczące ulg, uprawnień, możliwości dofinansowania	Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Janowie Lubelskim	Osoby z niepełnosprawnościami,
Edukacja publiczna	Zajęcia edukacyjne szkoły podstawowej, opieka świetlicowa, wsparcie specjalistyczne	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Batorzu, Publiczna Szkoła Podstawowa w Błażku	Dzieci i ich rodzice, opiekunowie
	Diagnozowanie logopedyczne, pedagogiczne, psychologiczne. Zajęcia diagnozujące zainteresowania zawodowe uczniów. Indywidualna i grupowa terapia	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Janowie Lubelskim	Dzieci i ich rodzice, opiekunowie

	pedagogiczna oraz zaburzeń integracji sensorycznej.		
Przeciwdziałanie bezrobociu	Pomoc w poszukiwaniu pracy; pośrednictwo pracy; poradnictwo zawodowe; szkolenia, dofinansowania do kursów zawodowych	Powiatowy Urząd Pracy w Janowie Lubelskim	Osoby bezrobotne, poszukujące pracy
Kultura	Wypożyczanie zbiorów bibliotecznych i zaspakajanie potrzeb czytelnich	Gminna Biblioteka Publiczna w Batorzu, filia w Błażku	Dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy
	Orkiestra dęta, zespoły muzyczne, nauka gry na instrumentach, zajęcia rozwijające zainteresowania, w tym taneczne, wokalne	Gminny Ośrodek Kultury Gminy w Batorzu	Dzieci i młodzież szkolna, dorośli, seniorzy
	Organizacja czasu wolnego dla seniorów – spotkania, uroczystości okolicznościowe	Koło Emerytów Rencistów i Inwalidów	Seniorzy
Kultura fizyczna i turystyka	Zajęcia rekreacyjno – sportowe	Klub Sportowy „Roztocze Batorz”	Dzieci, młodzież, osoby dorosłe
Pobudzanie aktywności obywatelskiej	Organizowanie społeczności lokalnej	Koła gospodyń Wiejskich z terenu gminy Batorz	Mieszkańcy gminy

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

Metodologia diagnozy społecznej

Badania do niniejszej Strategii zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową. Badania wśród dorosłych mieszkańców i młodzieży zostaną przeprowadzone za pomocą techniki CAWI. Technika CAWI polega na przeprowadzeniu ankiety, która jest dostępna online. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie.

OBSZAR DIAGNOZY	PYTANIA ANKIETOWE
Ogólny poziom życia	Jak ocenia Pan/i poziom życia w gminie Batorz? Jak Pani/Pan ocenia swoją sytuację: mieszkaniową, materialną, zawodową? W jaki sposób ocenia Pan/i zmianę w zakresie jakości życia na terenie gminy Batorz w ciągu ostatnich 2 lat? Czy wiąże Pan/i swoją przyszłość z gminą Batorz? W jakim stopniu jest Pan/Pani zadowolony/a z poszczególnych warunków życia w gminie Batorz?
Aktywność i integracja społeczna	Z jakich źródeł czerpie Pan/i wiedzę na temat spraw lokalnych w gminie Batorz? Czy uważa Pan/i, że ma wpływ na przebieg spraw publicznych w gminie Batorz? W jakich aktywnościach lokalnych brał/a Pan/i udział w ciągu ostatnich 12 miesięcy? Jak ocenia Pani/Pan wzajemne relacje z najbliższymi sąsiadami? Czy korzystał Pan/i z usług społecznych w ciągu ostatnich 12 miesięcy? Z jakich usług społecznych korzystał Pan/i w ciągu ostatnich 12 miesięcy?
Ogólne problemy społeczne	Czy dostrzega Pan/Pani w gminie Batorz niżej wymienione problemy społeczne?
Sytuacja rodzin	Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy rodzin w gminie Batorz? Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin na terenie gminy Batorz?
Sytuacja dzieci i młodzieży	Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy dzieci i młodzieży w gminie Batorz? Jakie działania Pana/i zdaniem należałoby podjąć w gminie Batorz w celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży?

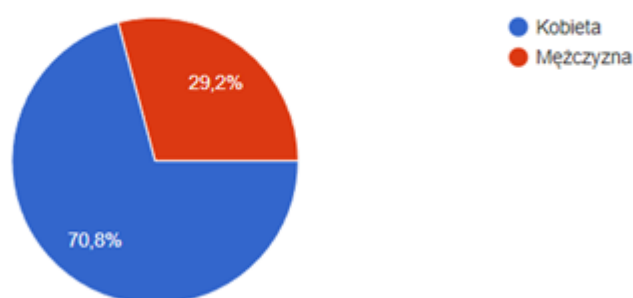
Sytuacja osób starszych	Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy osób starszych w gminie Batorz? Jakie czynniki Pana/i zdaniem utrudniają aktywność społeczną seniorów na terenie gminy Batorz?
Sytuacja osób z niepełnosprawnościami	Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy osób z niepełnosprawnościami w gminie Batorz? Co Pana/i zdaniem najbardziej wpływa na funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie?
Ochrona zdrowia	Jak ocenia Pan/i dostępność mieszkańców gminy Batorz do publicznej służby zdrowia (ogólnej)? Jak ocenia Pan/i dostępność mieszkańców gminy Batorz do publicznej służby zdrowia zajmującej się ochroną zdrowia psychicznego i leczeniem zaburzeń psychicznych?
Bezrobocie i ubóstwo	Jaki jest Pana/Pani zdaniem poziom bezrobocia w gminie Batorz? Jakie kroki należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych w gminie Batorz?
Bezpieczeństwo publiczne	Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie na terenie gminy Batorz? Jakie są przyczyny Pana/Pani zdaniem braku poczucia bezpieczeństwa na terenie gminy Batorz? Co wpłynęłoby na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego w gminie Batorz? Czy w Pana/Pani najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy? Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie?
Sport, edukacja, kultura	Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/i za najważniejsze na terenie gminy Batorz? Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie gminy Batorz?
Propozycje rozwiązań problemów społecznych	Na jakie działania według Pani/Pana samorząd gminny i instytucje pomocowe powinny położyć największy nacisk w celu rozwiązania najważniejszych problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy gminy Batorz? Jakich specjalistów według Pan/i brakuje w gminie Batorz? Do jakich grup mieszkańców powinny być kierowane usługi społeczne? Jak ocenia Pani/Pan wywiązywanie się z działań na rzecz lokalnej społeczności władz oraz poszczególnych instytucji z terenu gminy Batorz? Jakie inwestycje należałoby podjąć w gminie, by była ona bardziej atrakcyjna i przyjazna dla mieszkańców?

Źródło: opracowanie własne

Diagnoza sytuacji społecznej w gminie Batorz została przeprowadzona w okresie listopad 2023 – styczeń 2024 r. Ankieta została udostępniona mieszkańcom na portalach internetowych Gminy; odpowiedzi udzieliło 72 respondentów.

Wyk. 1. Płeć respondentów

Płeć

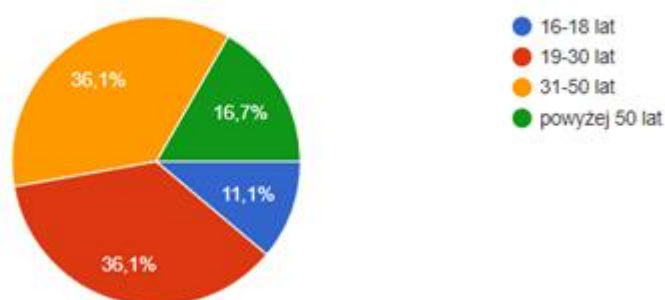

Źródło: opracowanie własne

Grupa mieszkańców, która wzięła udział w badaniach składała się w większości z kobiet (70,8%), w wieku 19-50 lat.

Wyk. 2. Wiek respondentów

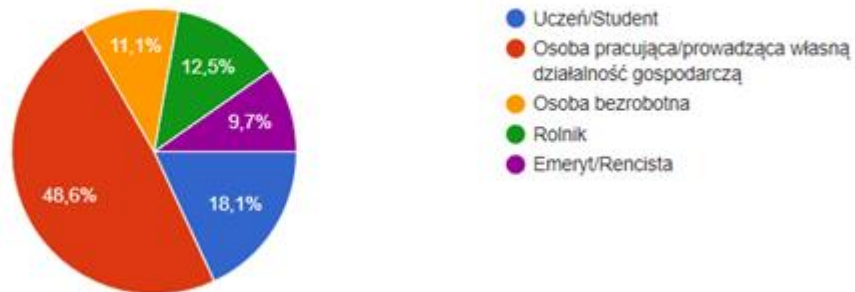
Wiek

Źródło: opracowanie własne

Wyk. 3. Sytuacja zawodowa respondentów

Sytuacja zawodowa

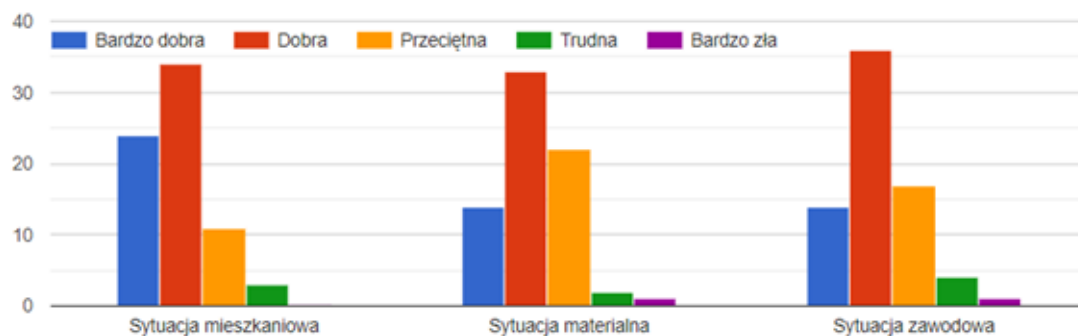

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę sytuację zawodową badanej grupy, w większości były to osoby aktywne zawodowo, a więc pracujące lub/i prowadzące działalność gospodarczą (48,6%), zaś 11,1% badanych stanowiły osoby bezrobotne.

Wyk. 4. Ocena sytuacji mieszkaniowej, materialnej i zawodowej przez respondentów

Jak Pan/i ocenia swoją sytuację:

Źródło: opracowanie własne

W dalszej kolejności zapytano respondentów o samoocenę własnej sytuacji mieszkaniowej, materialnej i zawodowej. Z uzyskanych informacji wynika, że

w zdecydowanej większości te trzy sytuacje mieszkańcy oceniają jako dobre. W dalszej kolejności wskazywano ocenę bardzo dobrą, na podobnym poziomie co ocenę przeciętną.

Ogólny poziom życia

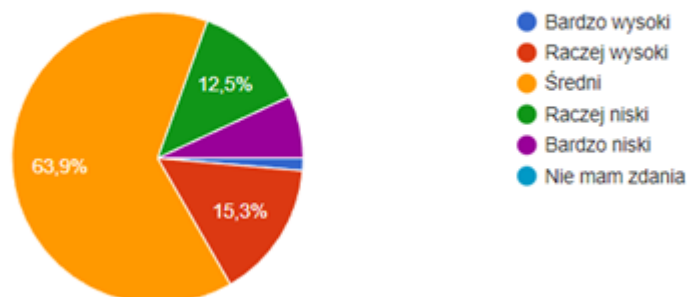
Pojęcie jakości życia ma charakter subiektywny i każdy trochę inaczej ją rozumie. W kontekście miejsca zamieszkania jakość życia możemy zdefiniować jako odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu zaspokaja ono nasze różne potrzeby. Ich hierarchia dla każdego będzie nieco inna, ale podstawowy katalog jest w miarę zbliżony dla wszystkich – należą do niego kwestie dotyczące pracy, dostępności różnego rodzaju usług, możliwości wychowania i edukacji dzieci, spędzania czasu wolnego w tym oferty rekreacyjnej i kulturalnej oraz kontaktu z naturą, skomunikowania z lokalnymi centrami i tak dalej. Wypadkową tych wszystkich czynników możemy potraktować jako miarę jakości życia. W takim ujęciu satysfakcja z miejsca, w którym się mieszka, jest czynnikiem, który jesteśmy w stanie badać, jako że jest on w znacznym stopniu mierzalny.

Poziom życia jest pojęciem, którym określa się, najogólniej biorąc, jakość warunków egzystencji w sensie stopnia zaspokojenia ważniejszych potrzeb, "urządzenia się", wygody i przyjemności życia. W tym ujęciu jest to synonim najszerzej pojętych warunków życia.

Pierwsza część badań wśród mieszkańców gminy Batorz dotyczyła tego właśnie obszaru, poznania poziomu życia mieszkańców i ich zadowolenia w tej sytuacji.

Wyk. 5. Ocena ogólnego poziomu życia w gminie Batorz

Jak ocenia Pan/i ogólny poziom życia w gminie Batorz

Źródło: opracowanie własne

Z uzyskanych informacji, wynika że badani mieszkańcy ogólny poziom życia w gminie Batorz oceniają jako średni (63,9%). Następnie 15,3% ocenia go jako raczej wysoki, a 12,5% jako raczej niski.

Wyk. 6. Ocena zmian w zakresie jakości życia na terenie gminy Batorz

W jaki sposób ocenia Pan/i zmianę
w zakresie jakości życia na terenie gminy Batorz w ciągu ostatnich 2 lat?

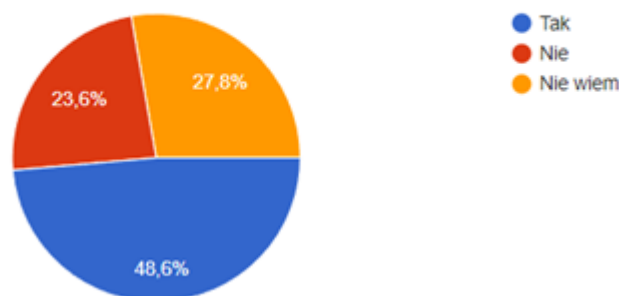

Źródło: opracowanie własne

Powyższe dane wskazują, że zdanie na temat zmian w zakresie jakości życia, które dokonały się w gminie Batorz w ciągu ostatnich 2 lat, są podzielone. Większość badanych wskazywała, że jakość życia jest na takim samym poziomie (48,6%), natomiast 27,8% badanych zauważa podwyższenie jakości życia, ale tylko w nieznacznym stopniu, zaś 8,3% respondentów zauważa duże zmiany w dobrym kierunku, ich zdaniem jakość życia jest wyższa.

Wyk. 7. Plany związane z przyszłością w gminie Batorz

Czy wiąże Pan/i swoją przyszłość z gminą Batorz?

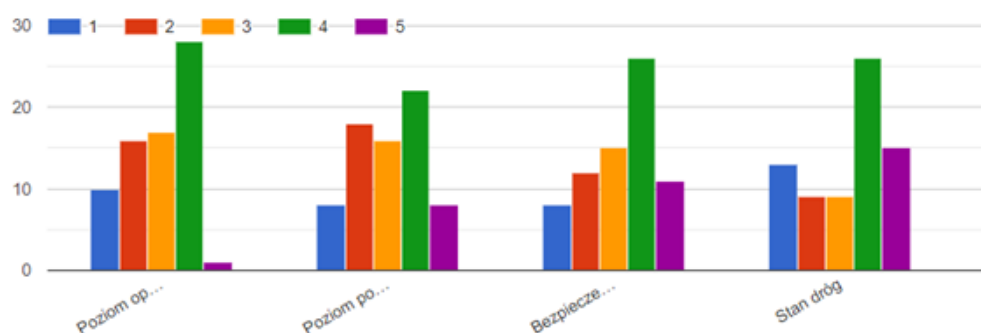

Źródło: opracowanie własne

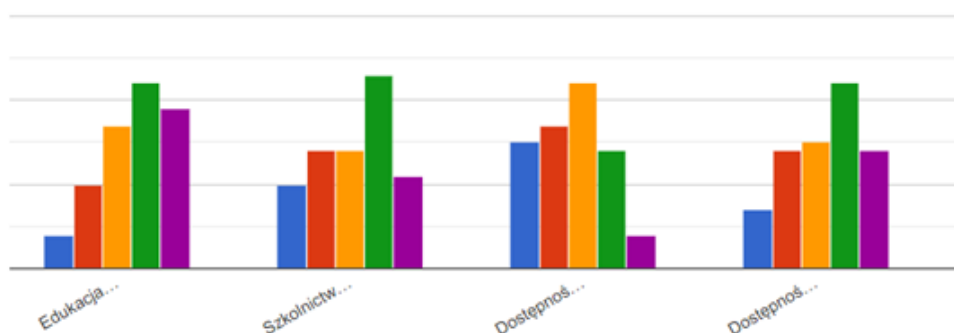
Badani mieszkańcy zapytani o to, czy wiążą swoją przyszłość z gminą Batorz w zdecydowanej większości uznali, że tak (48,6%). Jednakże 27,8% nie było w stanie odnieść się do takiego stwierdzenia, a pozostałe 23,6% uznało, że takich planów nie posiada.

Wyk. 8. Ocena różnych elementów życia w gminie Batorz

W jakim stopniu jest Pan/i zadowolony/a z poszczególnych warunków życia w gminie Batorz? (zaznacz odpowiedź stawiając symbol X, gdzie:
1- bardzo niezadowolony/a,
2 - niezadowolony/a,
3 - niezdecydowany/a
4 - zadowolony/a
5 - bardzo zadowolony/a)

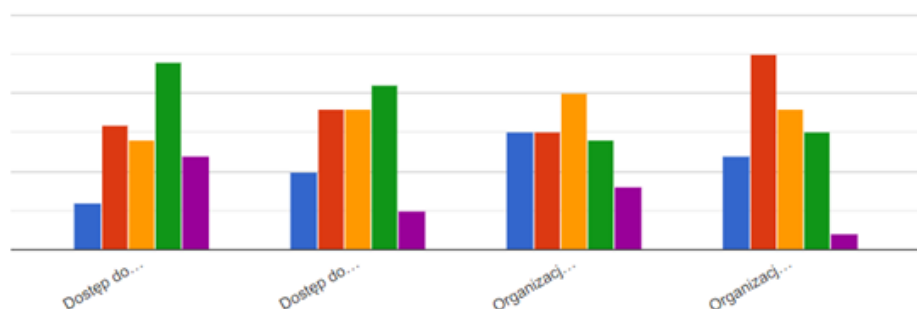

W jakim stopniu jest Pan/i zadowolony/a z poszczególnych warunków życia w gminie Batorz? (zaznacz odpowiedź stawiając symbol X, gdzie:
1- bardzo niezadowolony/a,
2 - niezadowolony/a,
3 - niezdecydowany/a
4 - zadowolony/a
5 - bardzo zadowolony/a)

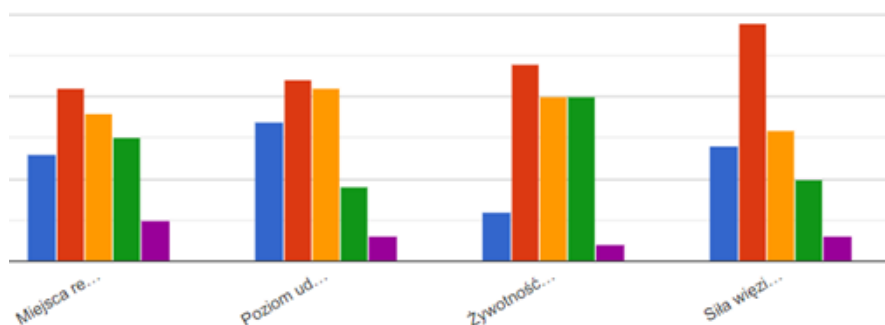
W jakim stopniu jest Pan/i zadowolony/a
z poszczególnych warunków życia w gminie Batorz? (zaznacz odpowiedź stawiając
symbol X, gdzie:

- 1- bardzo niezadowolony/a,
- 2 - niezadowolony/a,
- 3 - niezdecydowany/a
- 4 - zadowolony/a
- 5 - bardzo zadowolony/a)

W jakim stopniu jest Pan/i zadowolony/a
z poszczególnych warunków życia w gminie Batorz? (zaznacz odpowiedź stawiając
symbol X, gdzie:

- 1- bardzo niezadowolony/a,
- 2 - niezadowolony/a,
- 3 - niezdecydowany/a
- 4 - zadowolony/a
- 5 - bardzo zadowolony/a)

Źródło: opracowanie własne

Powyższe dane wskazują, że badani mieszkańcy w większości wyrażają zadowolenie z wymienionych elementów w gminie Batorz (poziom opieki zdrowotnej, poziom pomocy społecznej, bezpieczeństwo mieszkańców, stan dróg, edukacja przedszkolna, szkolnictwo podstawowe, dostępność doradztwa psychologiczno – prawnego, dostępność do usług, dostęp do internetu, dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie, dostęp do kultury i rozrywki, organizacja imprez cyklicznych w gminie, organizacja czasu wolnego(koła zainteresowań,

kluby sportowe itp., miejsca rekreacji (place zabaw, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, boiska sportowe, poziom udziału mieszkańców w życiu publicznym gminy, żywotność lokalnej tradycji i historii w życiu codziennym, siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców. Największe niezadowolenie badani wykazali: poziomem udziału mieszkańców w życiu publicznym gminy, z organizacją imprez cyklicznych w gminie oraz z dostępnością do doradztwa psychologiczno – prawnego, natomiast największe zadowolenie mieszkańcy wyrazili na temat edukacji przedszkolnej.

Aktywność i integracja społeczna

Aktywność społeczna jest pojęciem zaczerpniętym z socjologii. Polega na ożywieniu i aktywizacji działalności różnych jednostek, grup społecznych i organizacji w ramach zaspokajania potrzeb indywidualnych wpływających z naturalnego zapotrzebowania. Przykładem aktywności społecznej mogą być różnego rodzaju kampanie, programy i wiece, organizowanie różnego rodzaju inicjatyw, które cechuje otwartość i pomysłowość. To całkiem nowe zjawisko, które dopiero się krystalizuje w społeczeństwie. Coraz więcej osób stara się brać czynny udział w jakiejś inicjatywie społecznej.

Aktywność społeczna polega na spełnianiu się ludzi, jednostek i organizacji w ramach powierzonych zadań. Z reguły człowiek działa w ramach lokalnych struktur, które pozwalają mu na taką działalność. Zakres takiej działalności uzależniony jest od motywacji i intencji uczestniczącego. Bardzo często wspiera się środowiska studenckie, środowiska emerytów, aby aktywizowały się społecznie w celu realizacji jakiegoś przedsięwzięcia.

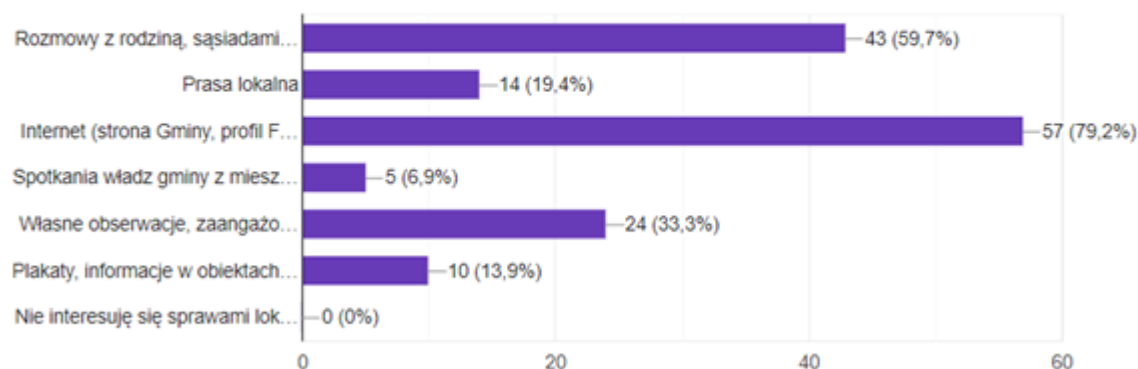
Aktywność społeczna oznacza dobrowolne poddanie się jakiemuś zagadnieniu lub też problemowi. Sprawia, że życie jednostki, która się aktywizuje nabiera nowych barw i bardziej optymistycznie podchodzi się do problemów życia. Jest to ukierunkowany proces działania na konkretne rezultaty.

Niniejsza część diagnozy dotyczy zaangażowania mieszkańców w sprawy publiczne i wiedzę na temat tego co na terenie gminy się dzieje, co jest realizowane, jakie przedsięwzięcia są podejmowane.

Wyk. 9. Źródła wiedzy na temat spraw lokalnych w gminie Batorz

Z jakich źródeł czerpie Pan/i wiedzę na temat spraw lokalnych w gminie Batorz?
(można wybrać kilka odpowiedzi)

72 odpowiedzi

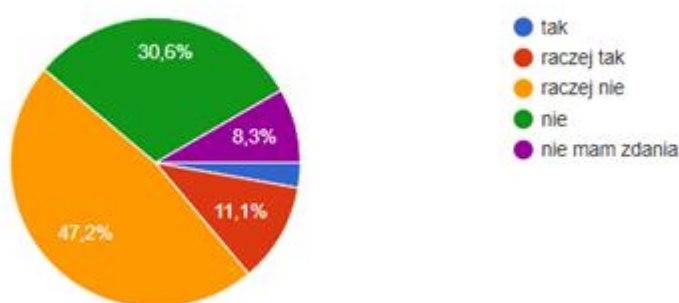

Źródło: opracowanie własne

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że najbardziej powszechnym źródłem wiedzy na temat spraw lokalnych jest Internet. Wskazało na niego 79,2% badanych. W dalszej kolejności były rozmowy z rodziną, sąsiadami czy znajomymi (59,7%) oraz własne obserwacje, zaangażowanie (33,3%).

Wyk. 10 Subiektywny wpływ na przebieg spraw publicznych

Czy uważa Pan/i, że ma wpływ na przebieg spraw publicznych w gminie Batorz?

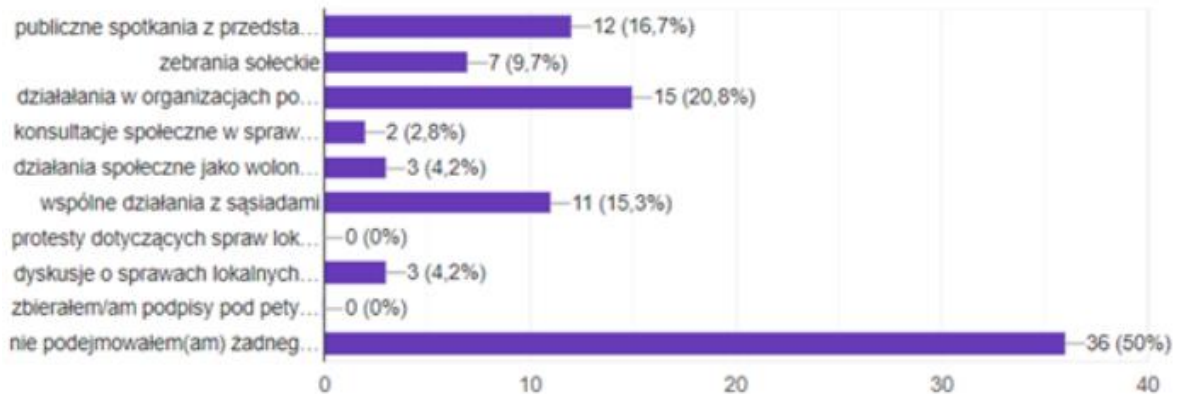

Źródło: opracowanie własne

W tej kwestii respondenci wskazali, że raczej takiego wpływu nie mają (47,2%), zdecydowanie nie mają wpływu 30,6% badanych. Jedynie 11,1% badanych wskazało że raczej taki wpływ posiada.

Wyk. 11. Aktywność lokalna w ciągu ostatnich 12 miesięcy

W jakich aktywnościach lokalnych brał/a Pan/i udział w ciągu ostatnich 12 miesięcy? (można wybrać kilka odpowiedzi)

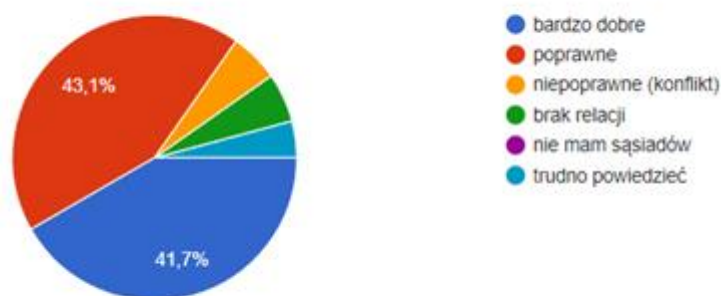

Źródło: opracowanie własne

Zaangażowanie w sprawy lokalne to również podejmowanie takich działań i udział w działaniach do tego zmierzających, jednak 50% respondentów wskazała, że nie podejmowała żadnej aktywności z ww. wymienionych, 20,8% badanych wskazało, że działało w organizacjach pozarządowych, w tym fundacjach, stowarzyszeniach (np. Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne itp.). W publicznych spotkaniach z przedstawicielami władz lokalnych deklarowało udział 16,7% badanych. Nikt z badanych nie wskazał, że protestował, czy zbierał podpisy pod petycją w sprawach lokalnych.

Wyk. 12. Wzajemne relacje z sąsiadami

Jak ocenia Pan/i wzajemne relacje z najbliższymi sąsiadami?

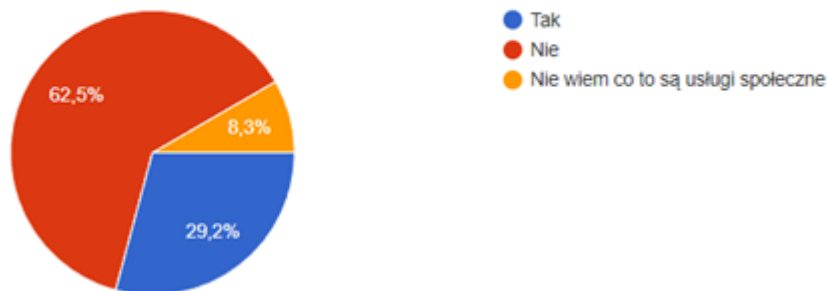

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę relacje z innymi mieszkańcami gminy Batorz, zwłaszcza z najbliższymi sąsiadami, respondenci w większości stwierdzili, że te relacje są poprawne (43,1%), a nawet bardzo dobre (41,7%).

Wyk. 13. Korzystanie z usług społecznych w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Czy korzystał/a Pan/i z usług społecznych w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

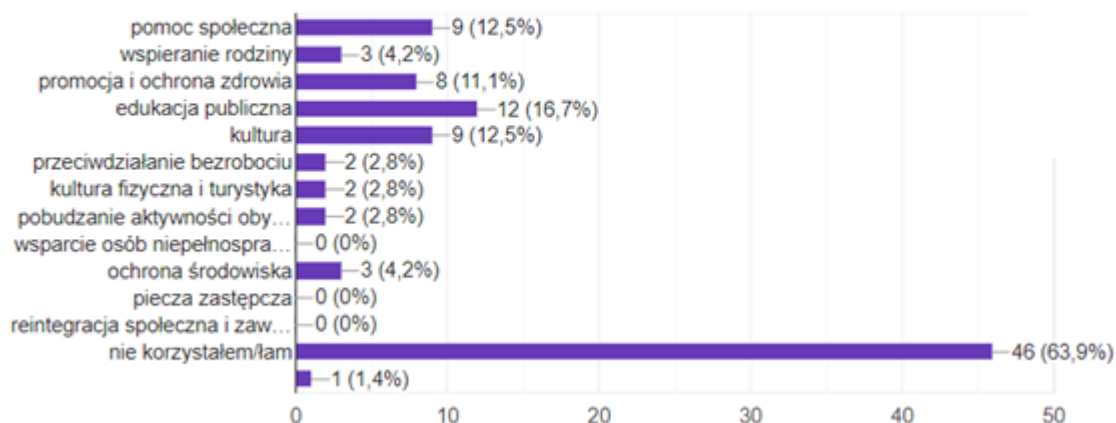

Źródło: opracowanie własne

Z uzyskanych informacji wynika, że ponad połowa badanych (62,5%) w ostatnim czasie nie korzystała z usług społecznych świadczonych w gminie Batorz, 29,2% respondentów wskazało, że korzystało; natomiast 8,3% nie posiadało wiedzy, co to są usługi społeczne.

Wyk. 14. Rodzaje usług społecznych, z których korzystali mieszkańcy

Z jakich usług społecznych korzystał/a Pan/i w ciągu ostatnich 12 miesięcy? (można wybrać kilka odpowiedzi)

Źródło: opracowanie własne

Najczęstszymi usługami społecznymi, z których korzystali badani mieszkańcy były usługi z obszaru edukacji publicznej (16,7%), z zakresu kultury oraz pomocy społecznej plasowały się na takim samym poziomie (12,5%).

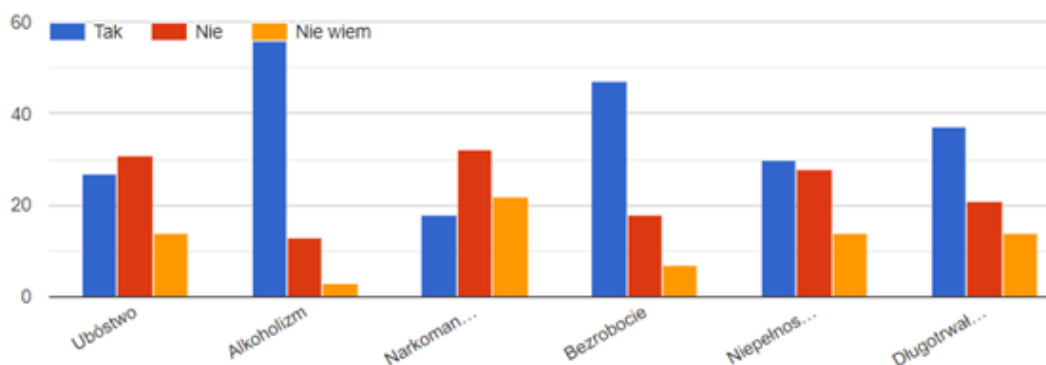
Problemy społeczne w gminie Batorz

Problem społeczny to taki stan społeczny, który znaczna część społeczeństwa definiuje jako łamanie norm społecznych, będących dla nich szczególnie cennymi. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę dla efektywnego funkcjonowania gminy, utrudniając, bądź nawet uniemożliwiając realizację celów społecznych.

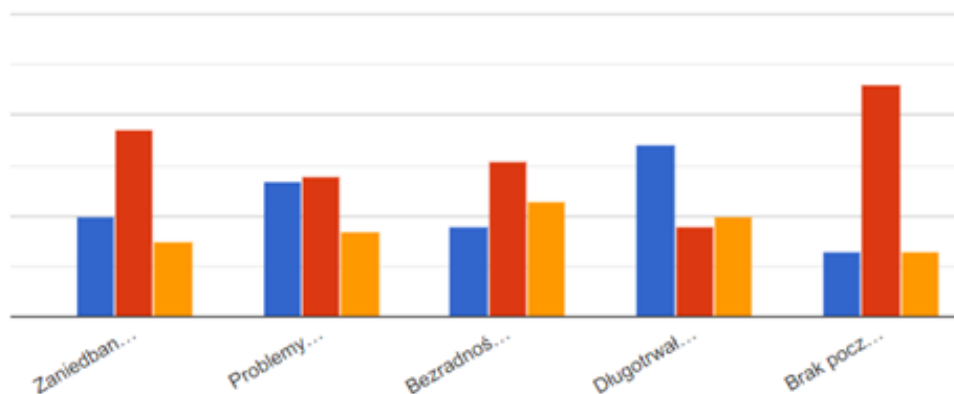
W tej części badań zapytano respondentów o wskazanie najważniejszych problemów społecznych odczuwanych w Gminie oraz problemów dotyczących określonych grup społecznych.

Wyk. 15. Najważniejsze problemy społeczne w gminie Batorz

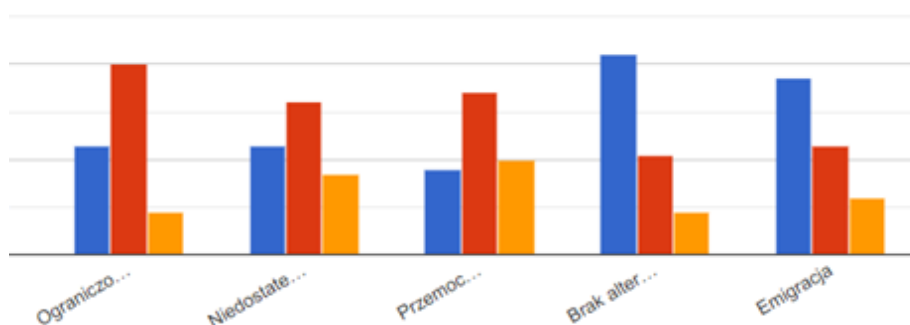
Czy dostrzega Pan/i w gminie Batorz niżej wymienione problemy społeczne?
(Problem społeczny - niekorzystny stan społeczny, w którym występujące zjawiska łamią normy społeczne, oceniane przez tę zbiorowość jako niebezpieczne, konieczne do wyeliminowania)

Czy dostrzega Pan/i w gminie Batorz niżej wymienione problemy społeczne?
(Problem społeczny - niekorzystny stan społeczny, w którym występujące zjawiska łamią normy społeczne, oceniane przez tę zbiorowość jako niebezpieczne, konieczne do wyeliminowania)

Czy dostrzega Pan/i w gminie Batorz niżej wymienione problemy społeczne?
(Problem społeczny - niekorzystny stan społeczny, w którym występujące zjawiska łamią normy społeczne, oceniane przez tę zbiorowość jako niebezpieczne, konieczne do wyeliminowania)

Źródło: opracowanie własne

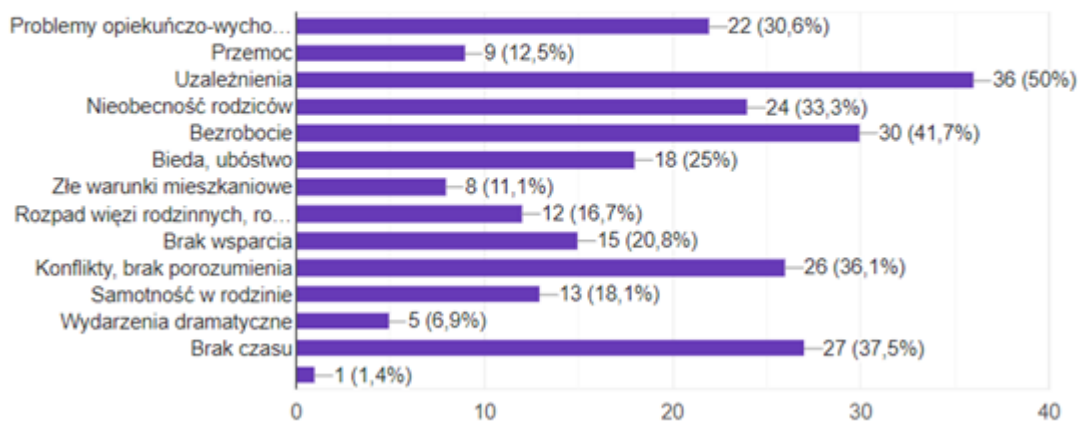
Badani mieszkańcy, odnoszą się do najważniejszych, ogólnych problemów społecznych w Gminie Batorz, wskazali na występowanie problemów w następujących obszarach:

- Alkoholizm
- Bezrobocie
- Brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego
- Długotrwałe choroby
- Emigracja
- Długotrwałe korzystanie z różnych form pomocy społecznej
- Niepełnosprawność

- Problemy opiekuńczo-wychowawcze
- Ubóstwo
- Ograniczony dostęp do służby zdrowia
- Niedostateczna pomoc osobom starszym
- Zaniedbywanie rozwoju dzieci i młodzieży
- Przemoc w rodzinie
- Brak poczucia bezpieczeństwa

Wyk. 16. Najczęstsze problemy rodzin w gminie Batorz

Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy rodzin w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

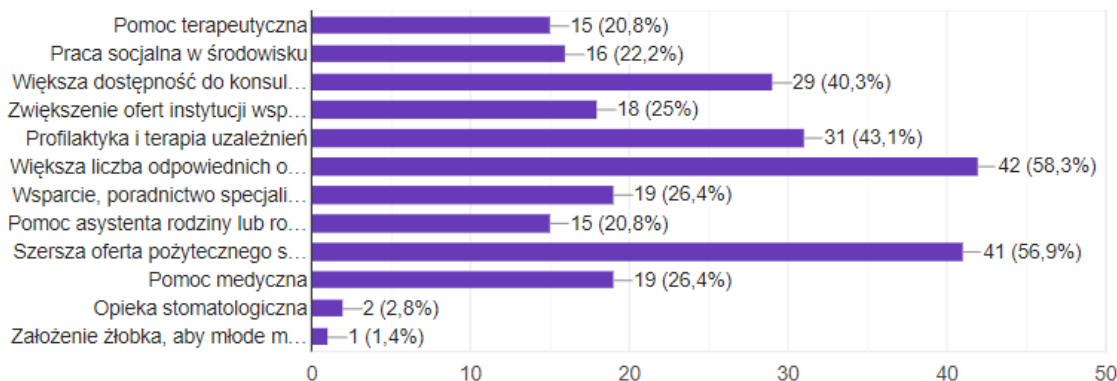

Źródło: opracowanie własne

Dorośli mieszkańcy Gminy, odnosząc się do problemów, które przeżywają ich zdaniem rodziny wskazali w większości na uzależnienia (50%), bezrobocie (41,7%) oraz brak czasu (37,5%). Następnie zasygnalizowano konflikty, brak porozumienia (36,1%) oraz nieobecność rodziców (33,3%). Najmniej wskazań dotyczyło wydarzeń dramatycznych (6,9%).

Wyk. 17. Działania poprawiające sytuację rodzin

Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin na terenie gminy Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

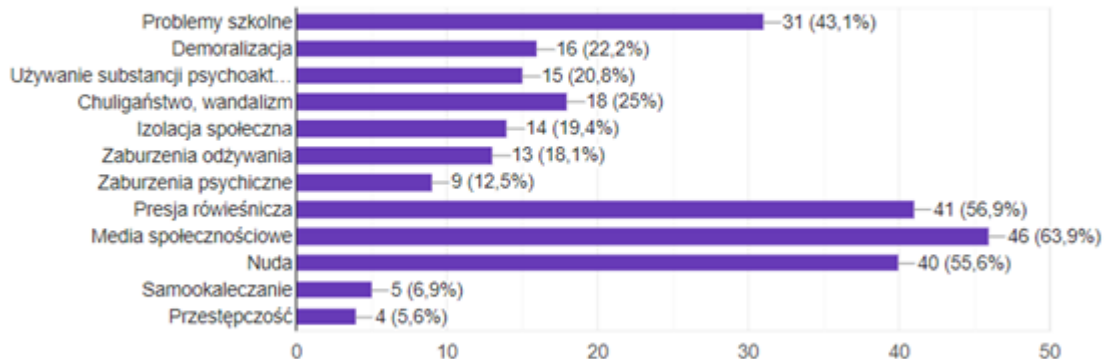

Źródło: opracowanie własne

Zdaniem badanych mieszkańców najbardziej zalecanymi działaniami, poprawiającymi sytuację rodzin w gminie Batorz powinna być większa liczba odpowiednich ofert pracy (58,3%), szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (56,9%). W dalszej kolejności znalazła się profilaktyka i terapia uzależnień (43,1%), większa dostępność do konsultacji psychologiczno – pedagogicznych (40,3%), pomoc medyczna oraz wsparcie, poradnictwo specjalistyczne, edukacja rodzin ukształtowały się na podobnym poziomie (26,4%), zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę (25%), praca socjalna w środowisku (22,2%), pomoc terapeutyczna oraz pomoc asystenta rodziny na takim samym poziomie (20,8%). Najmniej respondentów podało powody inne: opieka stomatologiczna (2,8%) oraz założenie żłobka (1,4%).

Wyk. 18. Najczęstsze problemy dzieci i młodzieży w gminie Batorz

Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy dzieci i młodzieży w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

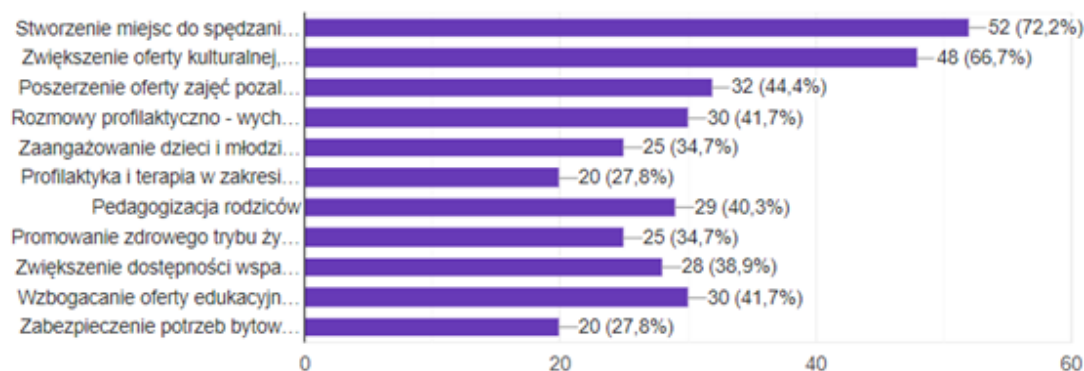

Źródło: opracowanie własne

Kolejną analizowaną grupą społeczną, w ramach diagnozy była grupa dzieci i młodzieży. W tym obszarze badani mieszkańcy wskazali, że najczęstszymi problemami są: media społecznościowe (63,9%), presja rówieśnicza (56,9%), nuda (55,6%) oraz problemy szkolne (43,1%). Najmniej osób wskazało na samookaleczenia, przestępczość.

Wyk. 19. Działania poprawiające sytuację dzieci i młodzieży w gminie Batorz

Jakie działania Pana/i zdaniem należałoby podjąć w gminie Batorz w celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży? (można wybrać kilka odpowiedzi)

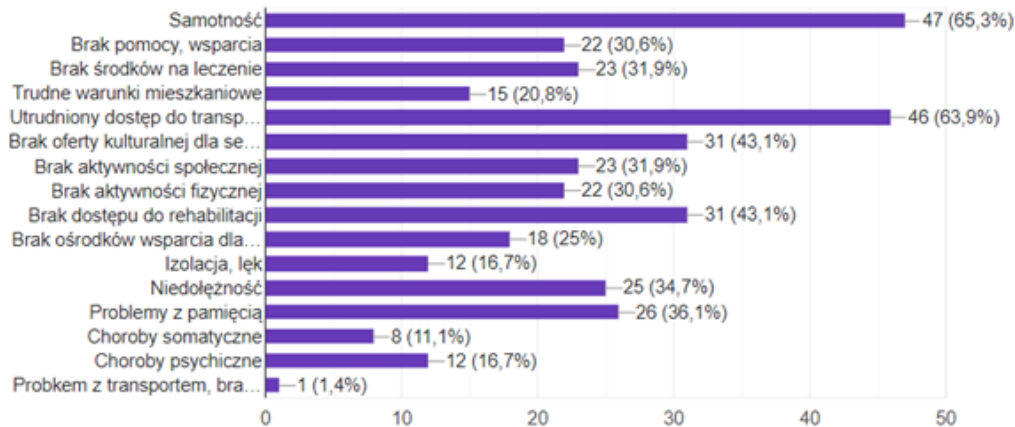

Źródło: opracowanie własne

Zdaniem badanych mieszkańców, aby poprawić sytuację dzieci i młodzieży w Gminie należy stworzyć im miejsca do spędzania czasu wolnego (72,2%), zwiększyć dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rozrywkowej (66,7%) oraz poszerzyć ofertę zajęć pozalekcyjnych (44,4%). Respondenci wskazują również na potrzebę wzbogacenia oferty edukacyjno – wychowawczej, w tym kierowanej do uczniów uzdolnionych oraz rozmowy profilaktyczno – wychowawcze z dziećmi i młodzieżą (po 41,7%), zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego (38,9%), zaangażowanie dzieci i młodzieży w sprawy Gminy oraz promowanie zdrowego stylu życia (po 34,7%). Najmniej badanych wskazało na profilaktykę i terapię uzależnień oraz zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich (po 27,8%).

Wyk. 20. Najczęstsze problemy osób starszych w gminie Batorz

Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy osób starszych w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

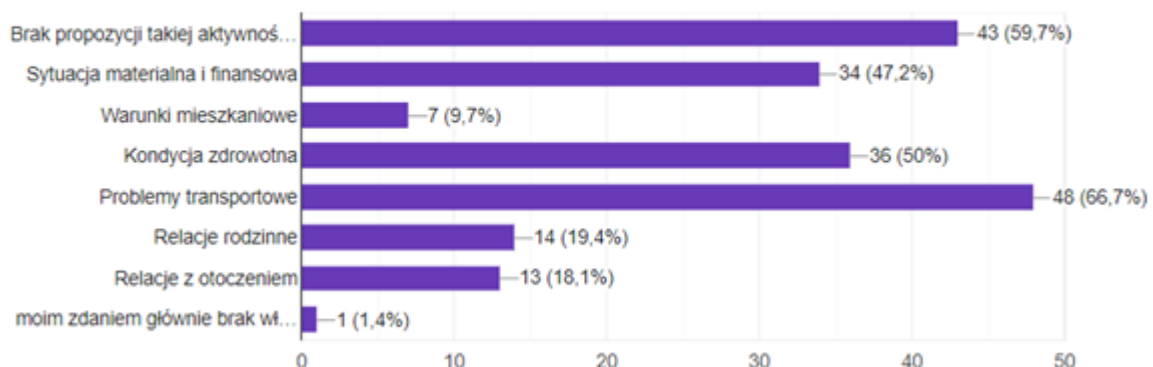

Źródło: opracowanie własne

Badani mieszkańcy gminy Batorz na pytanie jakie są najczęstsze problemy to samotność (65,3%). Niewiele mniejsza ilość (63,9%) największy problem widziała w utrudnionym dostępie do transportu publicznego. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na brak dostępu do rehabilitacji (43,1%), brak oferty kulturalnej dla seniorów (podobnie 43,1%), problemy z pamięcią (36,1%), niedołężność (34,7%).

Wyk. 21. Czynniki utrudniające aktywność seniorów na terenie gminy Batorz

Jakie czynniki Pana/i zdaniem utrudniają aktywność społeczną seniorów na terenie gminy Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

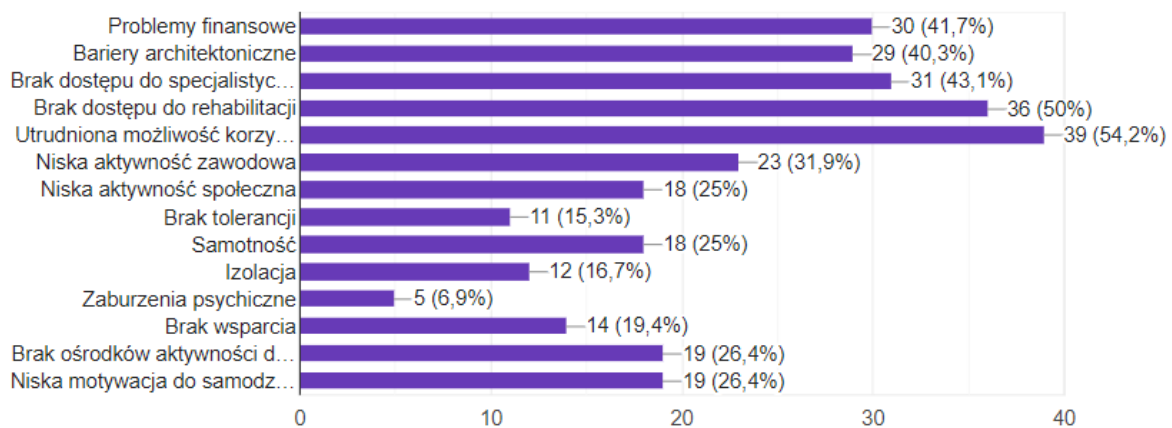

Źródło: opracowanie własne

Badani respondenci za największe utrudnienie w aktywności społecznej na terenie Gminy w zdecydowanej większości (66,7%) upatrywali problemach transportowych. Niewiele mniej (59,7%) wskazywało na barak propozycji aktywności w okolicy, natomiast (1,4%) zwróciło uwagę na brak własnego zaangażowania.

Wyk. 22. Najczęstsze problemy osób z niepełnosprawnościami w gminie Batorz

Jakie są Pana/i zdaniem najczęstsze problemy osób z niepełnosprawnościami w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

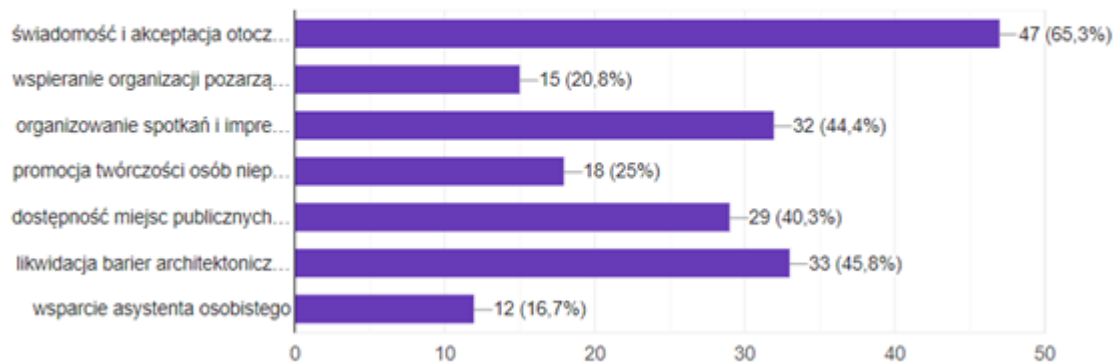

Źródło: opracowanie własne

Badane osoby na największy problem osób z niepełnosprawnościami wskazało na utrudnioną możliwość korzystania ze środków transportu (54,2%). Niewiele mniej osób, bo (50%) wskazało na brak dostępu do rehabilitacji, w dalszej kolejności (43,1%) respondentów wskazało na brak dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej, na bariery architektoniczne (40,3%), zaś 6,9% respondentów widziało problem w zaburzeniach psychicznych.

Wyk. 23. Czynniki wpływające na funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie

Co Pana/i zdaniem najbardziej wpływa na funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie? (można wybrać kilka odpowiedzi)

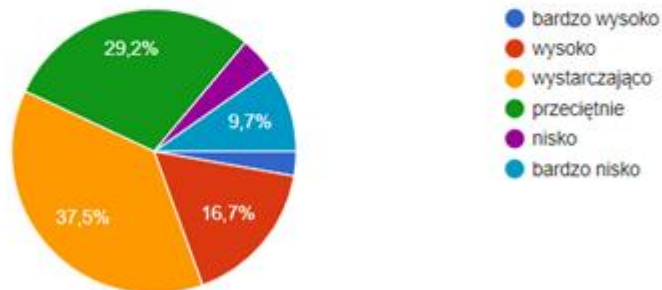

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie co najbardziej wpływa na funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie 65,3% odpowiedziało, że jest to świadomość i akceptacja otoczenia, likwidacja barier architektonicznych, informacyjnych, komunikacyjnych i cyfrowych (45,8%), organizowanie spotkań i imprez o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym i turystycznym (44,4%), dostępność miejsc publicznych i miejsc kultury oraz obiektów sportowych (40,3%), promocja twórczości osób z niepełnosprawnościami (25%), wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań na rzecz osób z niepełnosprawnościami (20,8%), natomiast 16,7% wskazało, że może to być wsparcie asystenta.

Wyk. 24. Ocena dostępności do publicznej służby zdrowia w gminie Batorz

Jak ocenia Pan/i dostępność mieszkańców gminy Batorz do publicznej służby zdrowia (ogólnej)?

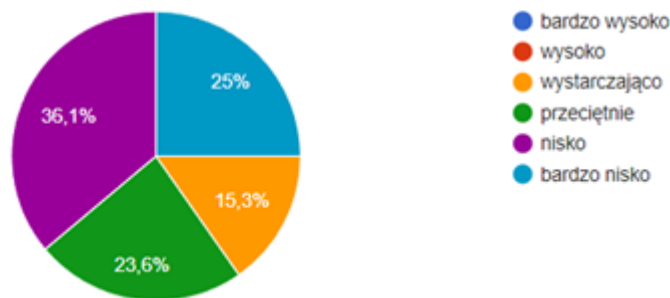

Źródło: opracowanie własne

Z powyższej analizy wynika, że 37,5% respondentów ocenia dostępność mieszkańców Gminy do publicznej służby zdrowia jako wystarczającą, natomiast bardzo nisko 9,7%.

Wyk. 25. Ocena dostępności do ochrony zdrowia psychicznego

Jak ocenia Pan/i dostępność mieszkańców gminy Batorz do publicznej służby zdrowia zajmującej się ochroną zdrowia psychicznego i leczeniem zaburzeń psychicznych?

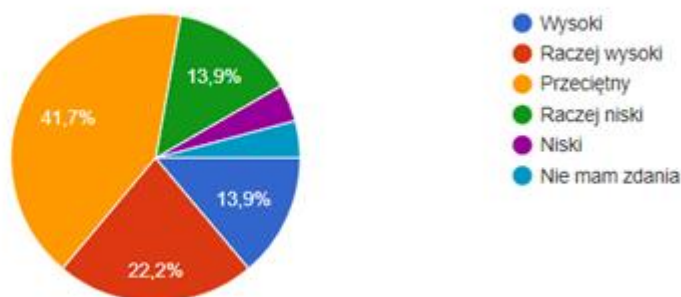

Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa badanych osób (odpowiednio 36,1% oraz 25%) wskazała, że dostępność mieszkańców Gminy do publicznej służby zdrowia zajmującej się ochroną zdrowia psychicznego jest niska, a nawet bardzo niska. Na poziomie przeciętnym dostępność oceniło 23,6 % respondentów, zaś tylko 15,3 % uważa, że dostępność do publicznej ochrony zdrowia psychicznego jest wystarczająca.

Wyk. 26. Poziom bezrobocia w gminie Batorz

Jaki jest Pana/i zdaniem poziom bezrobocia w gminie Batorz?

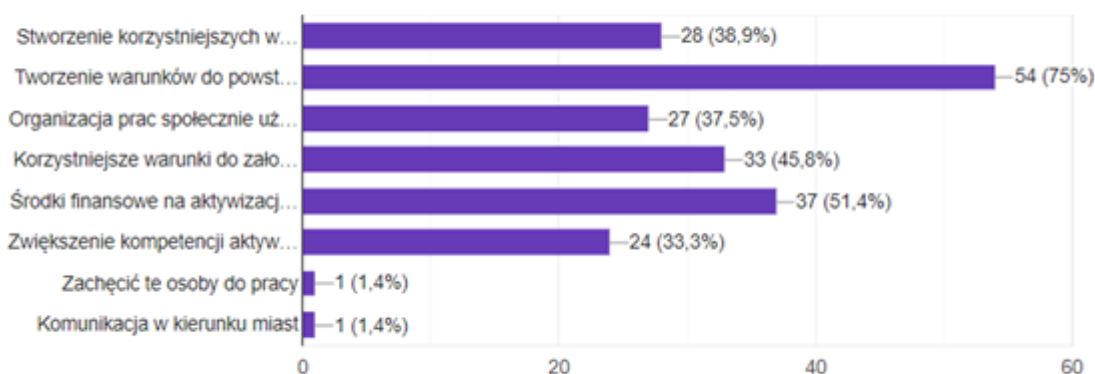

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie jaki jest poziom bezrobocia w Gminie Batorz - 41,7% badanych uważa, że jest on przeciętny, zaś 13,9% badanych wskazało, że jest wysoki i tyle samo osób, że jest raczej niski.

Wyk. 27. Działania w zakresie poprawy sytuacji osób bezrobotnych

Jakie kroki należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

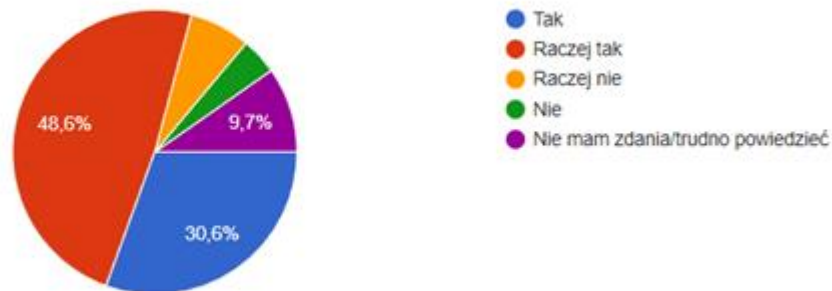

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie jakie kroki należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych w gminie Batorz, aż 75% wskazuje, że należałoby tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy, a jako inne działania respondenci (1,4%) wskazali na zachęcanie do pracy oraz na komunikację publiczną z miastami.

Wyk. 28. Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy Batorz

Czy czuje się Pan/i bezpiecznie na terenie gminy Batorz?

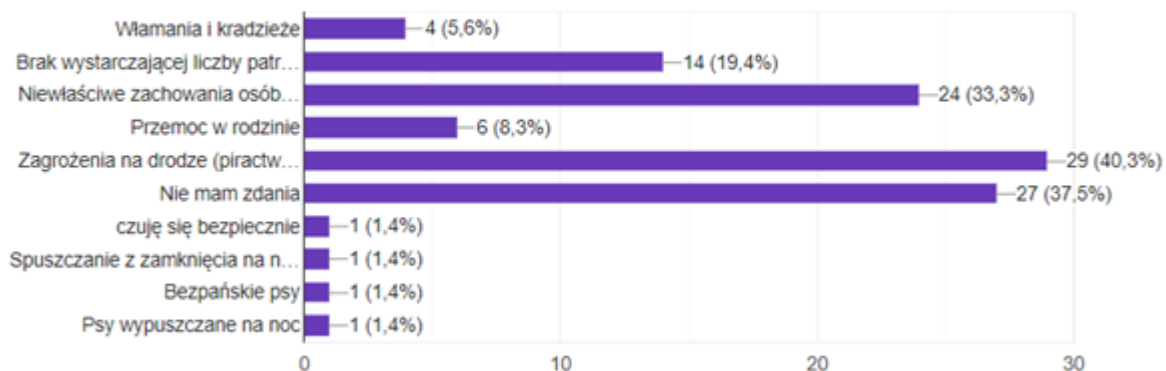

Źródło: opracowanie własne

W zakresie bezpieczeństwa na terenie Gminy 48,6% badanych osób twierdzi, że raczej czuje się bezpiecznie; 30,6% respondentów odpowiedziało twierdząco na zadane pytanie dotyczące bezpieczeństwa; 9,7% ankietowanych nie ma zdania na powyższy temat.

Wyk. 29. Przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa w gminie Batorz

Jakie są przyczyny Pana/i zdaniem braku poczucia bezpieczeństwa na terenie gminy Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

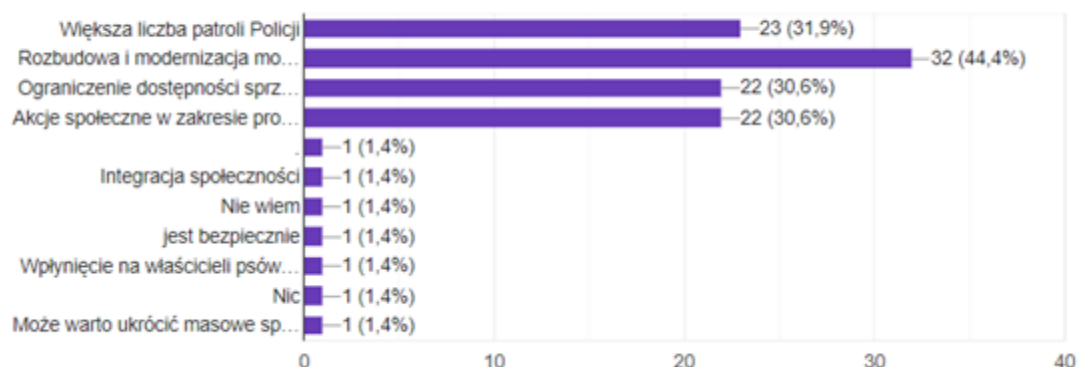

Źródło: opracowanie własne

Przyczyny braku bezpieczeństwa na terenie gminy Batorz, według respondentów to zagrożenia na drodze (40,3%), a wśród nich wskazują na piractwo drogowe i pijanych kierowców. Niewiele mniej osób (37,5%) nie ma zdania, natomiast 1,4% respondentów wskazywało na „bezpańskie” psy, czy psy wypuszczane na noc.

Wyk. 30. Czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa w gminie Batorz

Co wpłynęłoby na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

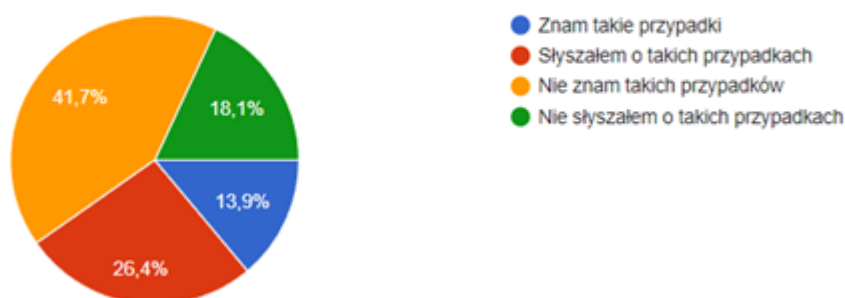

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie co mogłoby wpłynąć na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w gminie Batorz największa liczba osób (44,4%) wskazuje na rozbudowę i modernizację monitoringu, na zwiększenie liczby patroli Policji wypowiedziało się 31,9% respondentów, za ograniczeniem dostępności sprzedaży alkoholu oraz za przeprowadzaniem akcji społecznych w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy – opowiedziało się po 30,6 % badanych.

Wyk. 31. Występowanie zjawiska przemocy

Czy w Pana/i najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy?

Źródło: opracowanie własne

Z uzyskanych informacji wynika, że 41,7% badanych nie zna przypadków przemocy w najbliższym otoczeniu, natomiast 13,9% respondentów wskazało, że zna takie przypadki.

Wyk. 32. Działania na rzecz ofiar przemocy w rodzinie

Jakie działanie byłoby najskuteczniejsze Pana/i zdaniem wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie?

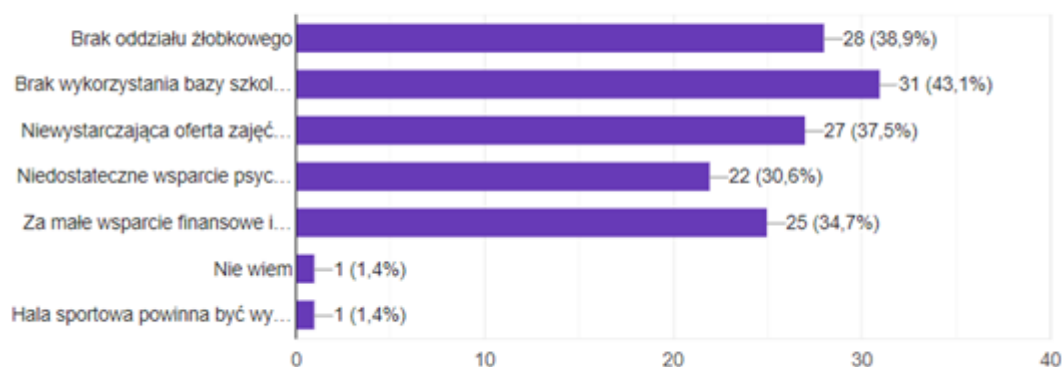

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie jakie działania należałoby podjąć w celu ochrony osób doświadczających przemocy w najbliższym otoczeniu prawie 1/3 badanych osób uważa, że należy izolować agresorów od innych osób, a 22,2% badanych jest za leczeniem uzależnień. Na podobnym poziomie tj. 20,8 % oraz 19,4% respondentów wskazali na zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy oraz zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego.

Wyk. 33. Problemy w obszarze edukacji w gminie Batorz

Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/i za najważniejsze na terenie gminy Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

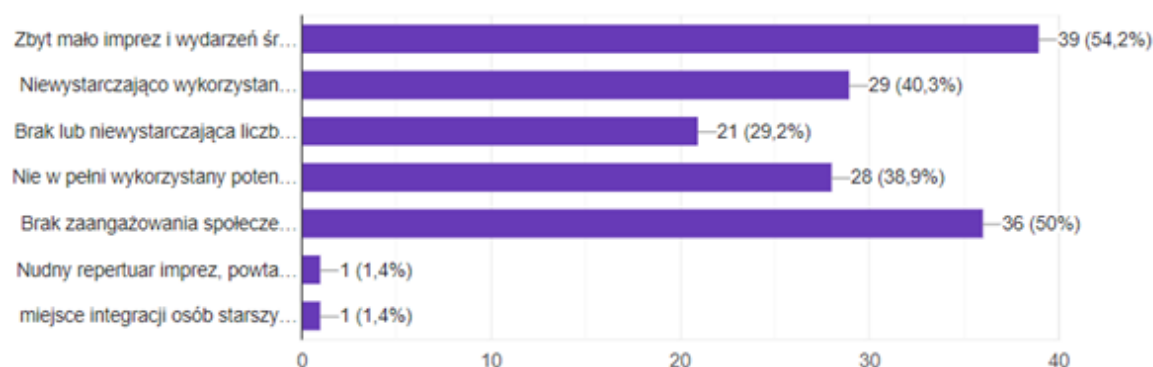
Źródło: opracowanie własne

Respondenci odnosząc się do najczęstszych problemów społecznych w obszarze edukacji, w większości wskazali na brak wykorzystania bazy szkolnej w okresie wolnym od zajęć.

nauki (43,1%). W dalszej kolejności, ich zdaniem to brak oddziału żłobkowego (38,9%), niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych (37,5%), za małe wsparcie finansowe i materialne na wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin (34,7%), niedostateczne wsparcie psychologiczno – pedagogiczne (30,6%).

Wyk. 34. Problemy społeczne w obszarze sportu i kultury w gminie Batorz

Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/i za najważniejsze na terenie gminy Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

Źródło: opracowanie własne

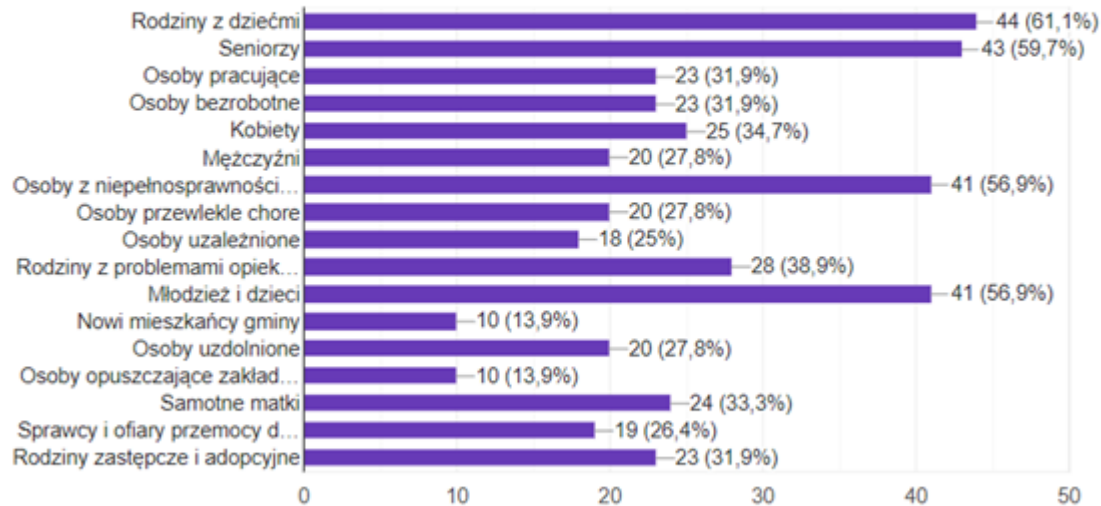
W obszarze sportu i kultury badani mieszkańcy wskazali na zbyt mało liczbę imprez i wydarzeń środowiskowych (54,2%). W dalszej kolejności respondenci wskazują na brak zaangażowania społeczeństwa lokalnego w tym obszarze (50%), niewystarczająco wykorzystany potencjał historii i kultury regionu (40,3%), nie w pełni wykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży (38,9%), brak lub niewystarczająca liczba organizacji, które podejmują tego typu działania (29,2%). Jako inne problemy respondenci (1,4%) wymienili: nudny repertuar imprez, powtarzalność, brak miejsc integracji osób starszych, niewykorzystanie potencjału Muzeum Wiejskiego.

Propozycje rozwiązań problemów społecznych

Ostatnia część diagnozy społecznej obejmowała propozycje rozwiązań problemów społecznych, na które wskazywali badani mieszkańcy gminy Batorz.

Wyk. 35. Grupy mieszkańców, do których powinny być kierowane usługi społeczne

Do jakich grup mieszkańców powinny być kierowane usługi społeczne w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

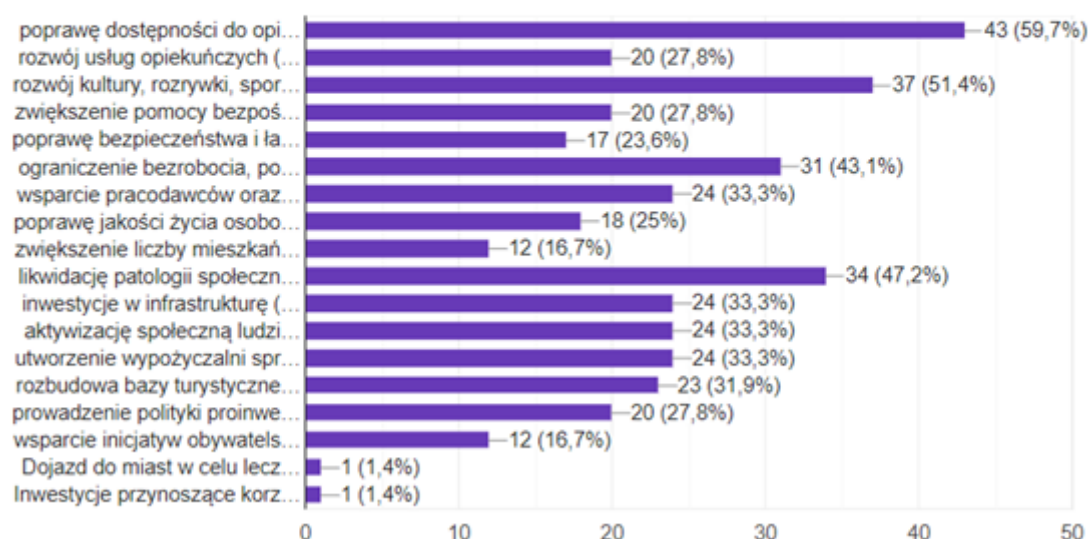

Źródło: opracowanie własne

Badani mieszkańcy w większości stwierdzili, że usługi społeczne powinny być kierowane w pierwszej kolejności do rodzin z dziećmi (61,1%), następnie do seniorów (59,7%) osób z niepełnosprawnościami (56,9%), do dzieci i młodzieży (podobnie 56,9%), rodzin z problemami opiekuńczymi – wychowawczymi (38,9%). Najmniej osób wskazało na pomoc nowym mieszkańcom gminy, czy osobom opuszczającym zakłady karne (po 13,9%).

Wyk. 36. Działania Gminy w zakresie rozwiązania problemów społecznych

Na jakie działania według Pana/i samorząd gminny i instytucje pomocowe powinny położyć największy nacisk w celu rozwiązania najważniejszych problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy gminy Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

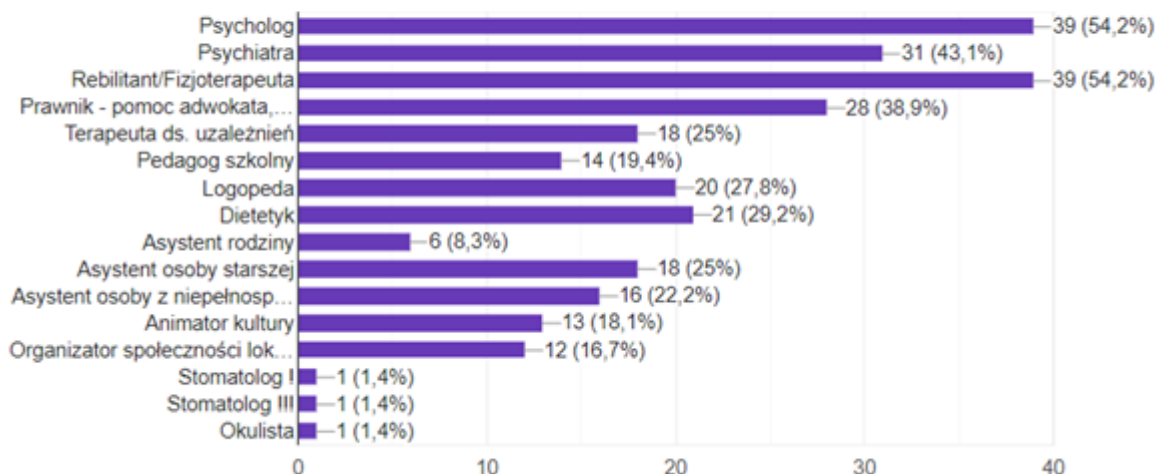
Źródło: opracowanie własne

W celu rozwiązania problemów społecznych, zdaniem badanych mieszkańców, gmina Batorz powinna w pierwszej kolejności wpłynąć na poprawę dostępności do opieki medycznej/lekarzy specjalistów (59,7%). Następna propozycja według 51,4 % respondentów to rozwój kultury, rozrywki, sportu i rekreacji. W dalszej kolejności badani wskazali na likwidację patologii społecznych (np. alkoholizm) 47,2%; ograniczenie bezrobocia, poprawę rynku pracy(43,1%). Na jednakowym poziomie 33,3% uplasowało się wsparcie pracodawców i przedsiębiorczości, inwestycje w infrastrukturę, aktywizację społeczną ludzi starszych (np. Klub Seniora), utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. W dalszej kolejności mieszkańcy wskazują na rozbudowę bazy turystycznej i promocję regionu (31,9%), rozwój usług opiekuńczych (w tym sąsiedzkich) i prowadzenie polityki proinwestycyjnej po 27,8%, poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami (25%), poprawę bezpieczeństwa i ładu publicznego (23,6%).

Najmniej osób wskazało na działania w zwiększeniu liczby mieszkań komunalnych/socjalnych oraz wsparcie inicjatyw obywatelskich (fundacji czy stowarzyszeń prowadzących działalność niezarobkową) po 16,7%.

Wyk. 37. Specjaliści, których brakuje w Gminie, zdaniem respondentów

Jakich specjalistów według Pan/i brakuje w gminie Batorz? (można wybrać kilka odpowiedzi)

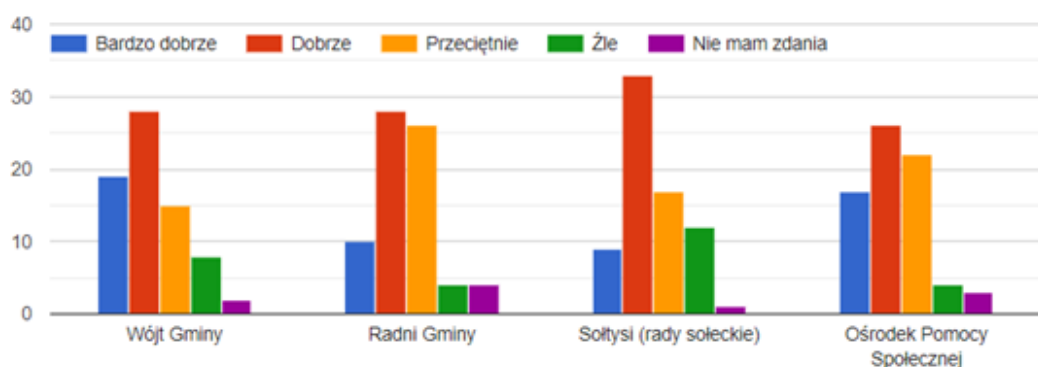

Źródło: opracowanie własne

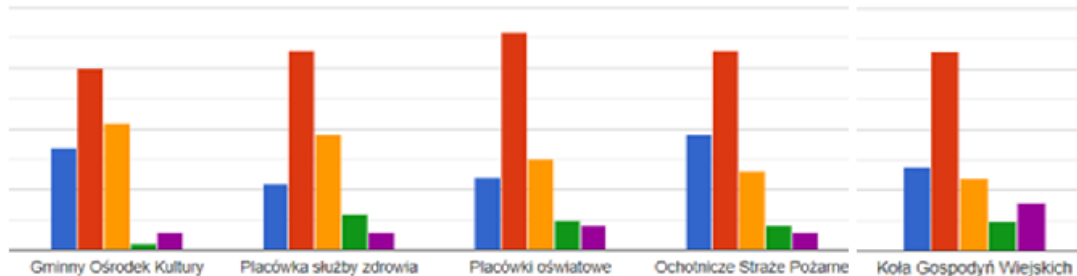
Zdaniem badanych mieszkańców zdecydowanie największe zapotrzebowanie na specjalistów w gminie Batorz jest w zakresie psychologii oraz rehabilitacji/fizjoterapii (54,2%). Ponadto mieszkańcy wskazali na potrzebę pomocy w zakresie psychiatrii (43,1%) oraz pomoc prawną (38,9%). Najmniejsza grupa badanych wskazała na potrzebę skorzystania usług asystenta rodziny (8,3%). Ponadto ankietowani (1,4%) wymienili potrzeby w zakresie stomatologii i okulistyki.

Wyk. 38. Ocena działań władz i instytucji z gminy Batorz

Jak ocenia Pan/i wywiązywanie się z działań na rzecz lokalnej społeczności władz oraz poszczególnych instytucji z terenu gminy Batorz?

Jak ocenia Pan/i wywiązywanie się z działań na rzecz lokalnej społeczności władz oraz poszczególnych instytucji z terenu gminy Batorz?

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych danych wynika (sumując wskazania „dobrze” i „bardzo dobrze”), że badani mieszkańcy gminy Batorz w większości dobrze oceniają działania wskazanych władz gminnych i instytucji działających na terenie Gminy. Najwyżej zostały ocenione działania placówek oświatowych, kulturalnych.

Przeprowadzona diagnoza społeczna pozwoliła na wyodrębnienie najważniejszych problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy gminy Batorz, a także wskazać newralgiczne grupy społeczne, do których powinna trafić odpowiednia pomoc.

ANALIZA SWOT

Kolejną czynnością w budowie strategii jest wyodrębnienie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w gminie Batorz. W tym celu wykorzystano narzędzie badawcze jakim jest analiza SWOT, która polega na analizie istniejącego potencjału gminy, realizowanych zadań i możliwości rozwojowych niezależnych, lub zależnych w niewielkim stopniu od otoczenia (mocne i słabe strony) oraz na analizowaniu tych obszarów na zewnątrz gminy, które wpływają na jej funkcjonowanie (szanse i zagrożenia).

W analizie SWOT wyróżniamy następujące elementy: Mocne strony - to pozytywne zjawiska wynikające z samej organizacji (np. wysoki poziom wiedzy kadry, znajomość lokalnych uwarunkowań). Słabe strony - to negatywne zjawiska wpływające na ograniczenie szans i możliwości rozwojowych organizacji, na które ma ona wpływ (np. słaba komunikacja wewnętrzna, brak koordynacji działań). Szanse - to pozytywne zjawiska, które stwarzają możliwości rozwojowe niezależne od działań organizacji (np. położenie geograficzne). Zagrożenia - to negatywne zjawiska wpływające z otoczenia organizacji, niezależne od jej działań (np. niedoskonałość rozwiązań prawnych).

Analizę SWOT dla gminy Batorz dokonano w odniesieniu następujących obszarów problemowych:

- Rodzina
- Bezrobocie i ubóstwo
- Dzieci i młodzież
- Seniorzy
- Osoby z niepełnosprawnościami
- Sport, edukacja, kultura i bezpieczeństwo oraz aktywność i integracja społeczna

Analiza SWOT jest to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

Polega ona na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, dzięki czemu można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Dzięki tej metodzie można również pogrupować czynniki na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia).

Celem SWOT jest:

- minimalizowanie (docelowo unikanie) zagrożeń,
- wykorzystywanie szans i potencjału,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach i rozwój mocnych stron.

Z uwagi na obszerny zakres zjawisk, które są poruszane w niniejszej Strategii, analizę SWOT sformułowano odrębnie dla czterech obszarów zagadnień. Analiza danych instytucjonalnych i wyników badań ankietowych prowadzi do wniosku, że za priorytetowe zostały uznane następujące wyżej wymienione obszary.

ANALIZA SWOT OBSZAR RODZINA	
Mocne strony	• Słabe strony
• Dostrzeganie przez władze gminy problemów społeczności lokalnej i podejmowanie działań profilaktycznych oraz pomocowych, • Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej, zapewniającego realizację systemowego wsparcia rodzin, • Różnorodna działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna, • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii i Punktu Konsultacyjnego w celu eliminowania negatywnego wpływu uzależnień, przemocy na życie rodzinne, • Pomoc rodzinom w formie stypendiów, zasiłków szkolnych oraz innych świadczeń rodzinnych, • Nowe formy wsparcia rodzin – asystenci rodziny, rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej, • Dostępność programów pomocowych np. Karta Dużej Rodziny, Pomoc Żywnościowa, „Posiłek w szkole i w domu”.	• Występowanie zjawiska bezrobocia i wyuczonej bezradności, świadczeń pomocy społecznej, • Ujemny przyrost naturalny, • Ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów, • Brak kompetencji wychowawczych u części rodziców, • Zanikanie tradycji rodzinnych (wielopokoleniowego modelu rodziny), • Występowanie zjawiska przemocy domowej i problemów z nim związanych, • Nadal niewystarczająca świadomość społeczeństwa o zjawisku przemocy oraz możliwości szukania pomocy i wsparcia, • Nadużywanie przez dorosłych i młodzież alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
Szanse	Zagrożenia
• Możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych na działania w ramach polityki społecznej, • Szkolenia dla kadry oświatowej, administracyjnej i pracowników socjalnych w celu podniesienia kompetencji zawodowych, • Kontynuowanie i rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami społecznymi w gminie i regionie, • Stale ulepszany stan infrastruktury placówek oświatowych oraz obiektów sportowych i rekreacyjnych,	• Migracja do większych ośrodków miejskich osób młodych z wysokim potencjałem intelektualnym i zawodowym, • Starzenie się społeczeństwa w skali całej Polski, co będzie negatywnie oddziaływało również na rozwój gminy, • Choroby cywilizacyjne, • Inflacja i inne negatywne zjawiska ekonomiczne pogarszające stan domowego budżetu, • Niepewna sytuacja międzynarodowa w sąsiedztwie Polski, • Rozbudowany system pomocy społecznej

• Zmiany prawie pracy, ułatwiające elastyczne łączenie zatrudnienia z życiem rodzinnym i opieką nad dziećmi, • Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie przemocy w rodzinie, • Doskonalenie współpracy służb w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • Podnoszenie kompetencji i wiedzy kadry realizującej zadania.	sprzyjający utrwalaniu się pasywnych postaw na rynku pracy, • Zagrożenia ze strony nowych rodzajów uzależnień (np. od internetu, zakupów online).
--	--

ANALIZA SWOT OBSZAR BEZROBOCIE, UBÓSTWO	
Mocne strony	Słabe strony
• Wykwalifikowana, doświadczona kadra instytucji rynku pracy, • Wypracowana współpraca z partnerami społecznymi w sferze zatrudnienia (Powiatowy Urząd Pracy), • Współpraca z instytucjami zapewniających reintegrację społeczną i zawodową osób bezrobotnych: PUP, KIS, ZAZ, WTZ, ŚDS.	• Niewystarczająca liczba ofert pracy i inwestycji w gminie, • Funkcjonowanie „szarej strefy”, • Mała motywacja osób bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia – syndrom wyuczonej bezradności, • Brak mobilności zawodowej, • Duża liczba osób długotrwale bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych i obciążeniach społecznych, bez doświadczenia zawodowego.
Szanse	Zagrożenia
• Różnorodność form aktywizacji świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy na rzecz osób bezrobotnych (staże, szkolenia, dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundowane formy zatrudnienia), • Narzędzia współpracy Powiatowego Urzędu Pracy z Pracodawcami.	• Niska podaż nowych miejsc pracy, • niespójność poziomu i kierunków zdobywanych kwalifikacji zawodowych z potrzebami rynku pracy, • Migracje zarobkowe – odpływ • najcenniejszego kapitału ludzkiego, Niekorzystne rozwiązania prawne, w tym wysokie koszty zatrudnienia.

ANALIZA SWOT OBSZAR DZIECI I MŁODZIEŻ	
Mocne strony	Słabe strony
• Działalność Klubu Sportowego „Roztocze Batorz”, • Infrastruktura sportowa: boisko wielofunkcyjne, hala sportowa, • Zajęcia m.in. wokalne, taneczne organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury, • Organizacja zajęć pozalekcyjnych,	• Uboga oferta kulturalna, rozrywkowa dla młodzieży, • Niewykorzystany potencjał dzieci i młodzieży, • Małe zaangażowanie dzieci i młodzieży w życie lokalne, • Mała ilość ofert pracy dla młodzieży.

opieki świetlicowej przez Szkoły, • Zaspakajanie potrzeb czytelniczych, edukacyjnych i informacyjnych przez Gminną Bibliotekę Publiczną.	
Szanse	Zagrożenia
• Tworzenie szans rozwoju aktywności młodego pokolenia, • Dostosowywanie oferty spędzania wolnego czasu do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży, • Aktywny udział młodzieży w życiu obywatelskim, • Wdrożenie nowych form opieki dla dzieci do lat 3, • Podejmowanie działań w kierunku integracji międzypokoleniowej.	• Problemy ze zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży, • Problem uzależnień dzieci i młodzieży, w tym od smartfonów, • Problem presji rówieśniczej, • Nieumiejętność radzenia sobie ze stresem, • Nuda wśród nastolatków, • Słaba więź z rodzicami, • Brak autorytetów wśród młodzieży, • Brak perspektyw rozwoju na terenach wiejskich.

ANALIZA SWOT OBSZAR SENIORZY	
Mocne strony	Słabe strony
• Działalność Koła Związku Emerytów, Inwalidów i Rencistów, • Udzielanie pomocy i wsparcia osobom starszym przez pracowników OPS, • Aktywna część środowiska seniorów, • Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, sprzyjające rozwojowi oferty aktywnego spędzania czasu przez seniorów, • Posiadanie przez osoby starsze stałego źródła dochodu.	• Niewystarczające wsparcie rodziny dla osób starszych, • Słaby czy ograniczony dostęp do specjalistów, opieki geriatrycznej, w tym rehabilitacji /fizjoterapii, • Bariery architektoniczne, • Słabo rozwinięte usługi transportu publicznego, • Słabe wykorzystanie doświadczenia zawodowego i życiowego osób starszych, • Zanikanie rodzin wielopokoleniowych, • Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
Szanse	Zagrożenia
• Podnoszenie kompetencji personelu administracji i pracowników socjalnych, • Rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami społecznym i w regionie, • Możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych na działania kierowane do osób starszych, • Pomoc państwa dla opiekunów osób starszych, • Wzrost popularności wśród osób starszych aktywnych form spędzania	• Zwiększenie się cyfrowego wykluczenia osób starszych, • Starzenie się społeczeństwa, • Choroby cywilizacyjne, • Negatywny stereotyp seniora obecny w świadomości części społeczeństwa, • Wykluczenie społeczne osób starszych i samotnych z obszarów wiejskich.

czasu i integracji.	
---------------------	--

ANALIZA SWOT OBSZAR OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	
Mocne strony	Słabe strony
• Udzielanie pomocy osobom z niepełnosprawnościami przez kadrę Ośrodka Pomocy Społecznej, np. poprzez realizację programów rządowych „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, „Opieka wychnieniowa”, • Powiatowa infrastruktura instytucjonalna (Ośrodek Rewalidacyjno - Wychowawczy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakład Aktywności Zawodowej, Dom Pomocy Społecznej), • Zapewnianie dowozu osób z niepełnosprawnościami do szkół, ośrodków pomocowych, • Rosnąca świadomość osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów na temat swoich praw.	• Wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami, • Bariery transportowe i architektoniczne w przestrzeni publicznej, • Ubóstwo osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, • Niska aktywność społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami, • Niewystarczająca oferta specjalistycznej pomocy medycznej.
Szanse	zagrożenia
• Zapewnienie Dostępności w załatwianiu spraw w instytucjach publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Systematyczna likwidacja barier cyfrowych, architektonicznych i informacyjnych, • Działania podejmowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na rzecz aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, • Możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych na działania kierowane do osób z niepełnosprawnościami.	• Stereotypowy wizerunek osoby z niepełnosprawnością i jej rodziny jako osób roszczeniowych i niezaradnych życiowo, • Wzrost informatyzacji życia społecznego, który może spowodować zwiększenie się cyfrowego wykluczenia osób z niepełnosprawnościami, • Ograniczony dostęp do medycznych świadczeń specjalistycznych, • Wzrost kosztów zabezpieczenia, pomocy i opieki osobom z niepełnosprawnościami.
ANALIZA SWOT OBSZAR SPORT, EDUKACJA, KULTURA, BEZPIECZEŃSTWO ORAZ AKTYWNOŚĆ I INTEGRACJA SPOŁECZNA	
Mocne strony	Słabe strony
• Tradycja i dziedzictwo kulturowe Gminy, w kultywowaniu tradycji powstania	• Zanik postaw obywatelskich i aktywności społecznej mieszkańców gminy,

styczniowego (kopiec, mogiła powstańców), • Muzeum Wiejskie, • Zaangażowane kadry instytucji pomocowych, • Realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, • Podejmowanie działań przez władze gminy w kierunku eliminacji problemów społeczności lokalnej, • Działalność instytucji: Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna	• Brak pozytywnej identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania, • Niewystarczająca mobilność społeczna i zawodowa, • Słabo rozwinięty sektor organizacji pozarządowych, • Ograniczone środki finansowe na działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu, • Niestabilna sytuacja na rynku cen produktów rolnych wpływające niekorzystnie na bezpieczeństwo finansowe.
Szanse	Zagrożenia
• Rozwój działalności partnerskiej podmiotów samorządowych i organizacji pozarządowych, • Działania modernizacyjne i inwestycyjne w obszarze gminy, konieczność wzmacniania kapitału społecznego, • Poszerzenie oferty edukacyjnej i informacyjnej w zakresie uzależnień, przemocy oraz działań profilaktycznych, • Kontynuowanie i rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami społecznymi w gminie i regionie, • Możliwość realizowania przedsięwzięć i projektów związanych z rozwojem społeczności lokalnej poprzez pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych.	• Zanik więzi społecznych przejawiający się m.in. pogorszeniem relacji rodzinnych i zniechęcą społeczną, • Obniżanie się wieku inicjacji spożycia środków uzależniających, • Migracja do większych ośrodków miejskich osób młodych z wysokim potencjałem intelektualnym i zawodowym, • Biurokratyzacja pomocy społecznej, rozbudowany system pomocy społecznej sprzyjający utrwalaniu się pasywnych postaw na rynku pracy, • Inflacja i inne negatywne zjawiska ekonomiczne pogarszające stan domowego budżetu oraz wpływające na ubożenie społeczeństwa, • Konflikt zbrojny w sąsiedztwie Polski wpływający na niepewną sytuację geopolityczną.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej oraz analiza SWOT, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona

analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

WIZJA

Gmina Batorz to gmina zintegrowana społecznie, zapewniająca swoim mieszkańcom wsparcie w trudnych sytuacjach życiowych, zaspokajająca ich potrzeby i stwarzająca im możliwości rozwoju.

MISJA

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Batorz poprzez prowadzenie działań mających na celu wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji wykluczenia społecznego, stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju oraz integrację i aktywizację społeczności lokalnej.

W oparciu o wnioski uzyskane na skutek przeprowadzonej diagnozy zasobów gminy i zagrożeń społecznych oraz analizy SWOT zostały sformułowane poniższe cele strategiczne i operacyjne. Do każdej ze sfer problemowych został przyporządkowany jeden cel strategiczny. Natomiast każdy cel strategiczny posiada przynajmniej dwa cele operacyjne o dużo dalej idącym stopniu konkretyzacji działań. Przy każdym celu operacyjnym wyszczególniono kierunki działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

W oparciu o wnioski uzyskane w wyniku przeprowadzonej diagnozy zasobów gminy i zagrożeń społecznych oraz analizy SWOT zostały sformułowane poniższe cele strategiczne i operacyjne. Do każdej ze sfery problemowych został przyporządkowany jeden cel strategiczny, do którego określono cele operacyjne. Przy każdym celu operacyjnym wyszczególniono kierunki działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

OBSZAR- RODZINA			
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy
Prawidłowe wypełnianie przez rodziny przynależnych im funkcji	1) Wzrost skuteczności i dostępności różnorodnych form pomocy dla rodzin niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych, 2) Skuteczna i kompleksowa pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc, 3) Przeciwdziałanie ubożeniu społeczeństwa, 4) Ograniczanie negatywnych zjawisk społecznych.	1) Wspieranie rodziców w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych przy wykorzystaniu świadczeń, specjalistycznych usług doradczych i opiekuńczych w formie instytucjonalnej i w ramach programów rządowych. 2) Wykorzystywanie aktywizujących metod pracy z rodzinami w oparciu o kontrakt socjalny i usługi asystenta rodziny w rodzinach o dużych deficytach w zakresie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. 3) Podnoszenie kompetencji oraz koordynowanie	Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Powiatowymi Instytucjami Pomocowymi, Zespół Interdyscyplinarny, Szkoły

		współpracy służb i instytucji pomocy realizacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. 4) Organizowanie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, socjalnej i udzielanie czasowego schronienia dla osób doświadczających przemocy oraz kierowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla stosujących przemoc. 5) Prowadzenie kampanii społecznych i działalności edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i negatywnym zjawiskom społecznym.	
--	--	--	--

OBSZAR- BEZROBOCIE, UBÓSTWO			
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy
Wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i bezrobociem	1) Rozwijanie międzyinstytucjonalnej współpracy publicznych i niepublicznych podmiotów rynku pracy w ramach lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia. 2) Tworzenie warunków do kształcenia się społeczeństwa i ułatwienie dostępu do nowych technologii. 3) Wspieranie przedsiębiorczości.	1) Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu umożliwienia zaspokojenia przez osoby i rodziny podstawowych potrzeb, z uwzględnieniem współpracy w rozwiązywaniu trudnej sytuacji; 2) Organizacja działań mających na celu wspieranie kompetencji mieszkańców w zakresie zaradności, samodzielności oraz gospodarowanie posiadanymi zasobami; 3) Inicjowanie i realizacja lokalnych projektów reintegracji społeczno – zawodowej i działań aktywizujących przy udziale publicznych i niepublicznych partnerów rynku pracy.	Urząd Gminy, Jednostki Organizacyjne Samorządu Gminnego, PUP, partnerzy społeczni

		4) Prowadzenie warsztatów podnoszących samoocenę i motywujące do aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. 5) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie miejsc pracy na terenie Gminy.	
OBSZAR – DZIECI I MŁODZIEŻ			
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy
Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży	1) Podejmowanie działań profilaktycznych/edukacyjnych w celu zaktywizowania i wsparcia dzieci i młodzieży.	1) Wzrost aktywności i inicjatyw społeczno-kulturalnych dedykowanych dla dzieci i młodzieży (np. utworzenie siłowni zewnętrznej, miejsc rekreacji i wypoczynku). 2) Poszerzenie oferty edukacyjno – wychowawczej o dodatkowe zajęcia w czasie wolnym,	Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

		wpływające na rozwój społeczny dzieci i młodzieży. 3) Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z placówkami oświatowymi. 4) Realizacja kampanii profilaktycznych oraz systematycznych zajęć profilaktycznych dla młodzieży w aspekcie przeciwdziałania uzależnieniom oraz promujących zdrowy styl życia; 5) Rozwijanie całorocznej oferty zajęć rozwojowych, kulturalnych i sportowych dla mieszkańców gminy, w szczególności dla dzieci i młodzieży. 6) Rozwijanie nowych form opieki nad dziećmi do lat 3 (np. żłobek, klub dziecięcy, opiekun dzienny)	
--	--	--	--

OBSZAR – SENIORZY			
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania	1) Rozwój systemu wsparcia na rzecz osób starszych 2) Zapobieganie marginalizacji seniorów oraz kształtowanie międzypokoleniowej solidarności 3) Przekazywanie tradycji przez osoby starsze młodszym pokoleniom	1) Diagnoza i monitoring sytuacji osób starszych. 2) Inicjowanie działań mających na celu dostosowanie infrastruktury gminnej do potrzeb osób starszych; 3) Wspieranie programów z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia seniorów, zwiększających dostępność do specjalistycznego leczenia oraz rehabilitacji. 4) Wzrost dostępności seniorów do świadczeń, usług opiekuńczych, w tym pomocy sąsiedzkiej. 5) Podejmowanie działań zwiększających aktywność społeczną seniorów- utworzenie Klubu Seniora. 6) Organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów.	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Placówki służby zdrowia, Gminna Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe,

OBSZAR – OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy
Wzrost jakości życia osób z niepełnosprawnościami	1) Poprawa warunków życia i rozwoju aktywności. 2) Rozwój działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia. 3) Zwiększenie świadomości społecznej w kwestii niepełnosprawności.	1) Diagnoza potrzeb i zasobów osób z niepełnosprawnościami. 2) Poprawa sytuacji socjalno-bytowej osób z niepełnosprawnościami. 3) Realizacja przedsięwzięć z zakresu integracji i aktywizacji społeczno – zawodowej osób z niepełnosprawnościami. 4) Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług w instytucjach publicznych, w tym dążenie do zapewnienia transportu oraz likwidacji barier architektonicznych. 5) Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w funkcjonowaniu środowisku społecznym, poprzez realizację	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urząd Gminy, Placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe

		projektów, programów, np. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. 6)Rozwój działań w zakresie profilaktyki niepełnosprawności, promocji zdrowego stylu życia oraz aktywnej rekreacji.	
OBSZAR – SPORT, EDUKACJA, KULTURA, BEZPIECZEŃSTWO ORAZ AKTYWNOŚĆ ORAZ INTEGRACJA SPOŁECZNA			
Cel strategiczny	Cel strategiczny	Cel strategiczny	Cel strategiczny
Aktywizacja społeczeństwa	1)Adekwatna do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna oraz profesjonalna oferta usług społecznych. 2) Zachęcanie do działania i wspólnego dialogu, upowszechnianie kultury. 3) Kreowanie liderów społecznych i stworzenie miejsc do integracji, rozwijanie lokalnych wspólnot 4)Rozwój sektora ekonomii Społecznej.	1) Poszerzanie oferty usług społecznych poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych; zlecanie i powierzanie zadań – współpraca z organizacjami pozarządowymi i partnerami sektora prywatnego oraz przy współudziale	Urząd Gminy, jednostki organizacyjne, parafie, organizacje pozarządowe, inne podmioty i grupy nieformalne.

	5) Realizacja programów aktywnej integracji w zakresie organizowania i integracji społeczności lokalnej.	mieszkańców, w ramach lokalnych inicjatyw społecznych. 2) Aktywizowanie środowisk sąsiedzkich przy wykorzystaniu metody organizacji społeczności lokalnej. 3) Promowanie i kultywowanie tradycji i historii lokalnej. 4) Zagospodarowanie przestrzeni umożliwiającej promocję, sprzedaż produktów lokalnych oraz płodów rolnych – wpływającej na integrację społeczną. 5) Monitorowanie i kreowanie lokalnej polityki sprzedaży alkoholu. 6) Dążenie do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez działania edukacyjno – prewencyjne. 7) Wspieranie działań w	
--	---	--	--

		zakresie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. 8)Dążenie do współpracy z podmiotami ekonomii społecznej. 9)Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w zakresie oddolnych inicjatyw.	
--	--	---	--

Wskaźniki realizacji celów

Cel strategiczny: Prawidłowe wypełnianie przez rodziny przynależnych im funkcji

- liczba osób objętych pracą socjalną;
- liczba zawartych kontraktów socjalnych oraz liczba osób objętych kontraktem;
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem;
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym i wsparciem oraz liczba porad;
- liczba opracowanych i realizowanych programów, projektów i kampanii społecznych na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych;
- liczba przedsięwzięć edukacyjno – informacyjnych;
liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej;
- liczba osób/ rodzin doświadczających przemocy;
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego;
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym, terapeutycznym oraz systemem pomocy społecznej;
- liczba osób skierowanych do udziału w programach terapeutyczno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Cel strategiczny: Wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem

- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej;
- liczba kontraktów socjalnych zawartych z osobami zagrożonych wykluczeniem społecznym jako motywacja do rozwiązywania problemów;
- liczba programów, projektów i warsztatów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz liczba osób biorących w nich udział;
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia;
- liczba utworzonych miejsc pracy oraz i liczba osób zatrudnionych.

Cel strategiczny: Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży

- liczba inicjatyw społeczno – kulturalnych dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób biorących w nich udział;
- liczba utworzonych miejsc rekreacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
- liczba zajęć pozalekcyjnych oraz i liczba dzieci biorących w nich udział;
- liczba dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą;
- liczba kampanii i zajęć profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowego stylu życia oraz liczba osób biorących w nich udział;
- liczba utworzonych żłobków, klubów dziecięcych i opiekunów dziennych oraz liczba dzieci z nich korzystających.

Cel strategiczny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą oraz utrzymanie ich w środowisku

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców;
- liczba osób starszych objętych pracą socjalną;
- liczba seniorów objętych pomocą społeczną;
- Liczba usług opiekuńczych, w tym pomoc sąsiedzka oraz liczba osób z nich korzystających;
- liczba Klubów Seniora, liczba ich uczestników;
- liczba osób objętych starszych objętych świadczeniami zdrowotnymi i usługami rehabilitacyjnymi;
- liczba realizowanych programów profilaktycznych i ochrony zdrowia oraz liczba osób starszych z nich korzystających;
- liczba zrealizowanych inicjatyw społeczno-kulturalnych skierowanych do osób starszych oraz liczba seniorów w nich uczestniczących;
- liczba wolontariuszy oraz liczba osób starszych objętych wolontariatem.

Cel strategiczny: Wzrost jakości życia osób z niepełnosprawnościami

- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych pomocą społeczną;
- liczba przedsięwzięć z zakresu integracji i aktywizacji społeczno zawodowej osób niepełnosprawnych oraz liczba osób w nich uczestniczących;
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery;
- liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze specjalnego transportu;
- liczba realizowanych projektów/programów w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnościami w środowisku społecznym oraz liczba osób w nich uczestniczących;
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej i aktywnej rekreacji oraz liczba osób w nich uczestniczących.

Cel strategiczny: Aktywizacja społeczeństwa

- liczba konferencji, spotkań, koalicji związanych z podniesieniem poziomu wiedzy oraz współpracy podmiotów polityki społecznej oraz liczba osób w nich uczestniczących;
- liczba zawartych umów i partnerstw w zakresie poszerzenia oferty usług społecznych oraz liczba osób korzystających z tych usług;
- liczba opracowanych i zrealizowanych programów w zakresie aktywizowania środowisk sąsiedzkich z wykorzystaniem metody organizacji społeczności lokalnej oraz liczba osób w nich uczestniczących;
- liczba inicjatyw i przedsięwzięć dotyczących kultywowania tradycji z wykorzystaniem lokalnej historii oraz liczba osób biorących w nich udział;
- liczba utworzonych miejsc do sprzedaży i promocji lokalnych produktów;
- liczba inicjatyw w zakresie monitorowania i kreowania lokalnej polityki sprzedaży alkoholu;
- liczba punktów sprzedaży alkoholu oraz liczba wydanych koncesji na ich sprzedaż;
- liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne;
- liczba utworzonych podmiotów ekonomii społecznej i oraz liczba osób w nich zatrudnionych;
- liczba przedsięwzięć w zakresie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej;
- liczba oddolnych inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne oraz liczba osób w nich uczestniczących;

- liczba spotkań, pogadań edukacyjno - prewencyjnych w zakresie ograniczenia w ruchu drogowym nietrzeźwych kierowców oraz liczba osób w nich uczestniczących.

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

W oparciu o dostępne dane prognozuje się, że w związku z wdrożeniem działań przypisanych do celów operacyjnych niniejszej Strategii w gminie Batorz zaistnieją poniższe zmiany społeczne, przyczyniając się polepszenia warunków życiowych mieszkańców, jak również zminimalizowania negatywnych zjawisk społecznych.

PROGNOZOWANE ZMIANY:

- wzrost wiedzy na temat prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich,
- obniżenie liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- zmniejszenie rozmiarów występowania przemocy domowej,
- lepsza świadomość mieszkańców na temat profilaktyki zdrowotnej oraz o zagrożeniach i sposobach przeciwdziałania uzależnieniom,
- ubogacenie oferty kulturalnej, edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej,
- wyższe standardy usług z zakresu pomocy społecznej,
- zwiększenie udziału seniorów w życiu społecznym,
- społeczeństwo nastawione na integrację między pokoleniami,
- lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej,
- wzrost świadomości mieszkańców w zakresie potrzeb osób starszych,
- większy udział osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym,
- zwiększenie wrażliwości mieszkańców na potrzeby i problemy osób z niepełnosprawnościami,
- utrwalenie wizerunku osoby z niepełnosprawnością wolnego od negatywnych stereotypów,
- redukcja barier w przestrzeni publicznej, zwłaszcza w wymiarze architektonicznym,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego na poziomie gminy.

Sposób realizacji Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2030 stanowi kompleksową analizę sytuacji gminy Batorz w aspekcie polityki społecznej.

Strategia precyzuje zadania samorządu gminnego w zakresie problemów społecznych i nakreśla pożądane kierunki ich działania. Jako wieloletni dokument planistyczny, będzie wymagała uszczegóławiania i precyzowania w trakcie okresu wdrożeniowego. Strategia zakłada realizację wielu powiązanych ze sobą działań. Niektóre z nich mogą być jednak wykonywane niezależnie, ale wszystkie stanowią zwartą konstrukcję głównego celu jakim jest zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego zapewniającego godne warunki do życia i zapobiegającego wykluczeniu i marginalizacji osób oraz grup społecznych.

Skuteczność realizacji strategii uzależniona będzie od wielu czynników, a przede wszystkim od zaangażowania administracji samorządowej, współdziałania instytucji organizacji pozarządowych działających na lokalnym terenie oraz od wielkości pozyskanych środków.

W myśl art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Niemniej, założone cele mogą zostać osiągnięte tylko dzięki pełnemu zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy.

Ramy finansowe

Źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Batorz na lata 2024 - 2030 będą zabezpieczane w corocznej uchwale budżetowej Rady Gminy Batorz.

Jedną z podstaw do ich określenia będzie ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a ustawy o pomocy społecznej). Przedmiotowe środki finansowe będą pochodzić w szczególności z następujących źródeł:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,
- funduszy pozarządowych,
- środków z Unii Europejskiej.

Określenie w sposób szczegółowy i wyczerpujący wysokości planowanych środków na realizację celów niniejszej Strategii nie jest możliwe, z uwagi na długi okres obowiązywania dokumentu, a także zróżnicowane w czasie możliwości finansowe gminy oraz wiele innych czynników zewnętrznych, jak np. zmienna sytuacja społeczna i gospodarcza, kondycja finansów publicznych, nowelizacje prawa, zmiany na rynku pracy czy zmiany w zakresie dostępu do konkretnych świadczeń socjalnych. Postanowienia Strategii będą stanowiły podstawę starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie określonych przedsięwzięć.

Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie, a więc stała obserwacja oraz kontrola procesów i zjawisk opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Batorz na lata 2024-2030 jest koniecznym działaniem pozwalającym w sposób racjonalny ocenić jakość zaproponowanych zmian oraz sensowności ich wdrożenia. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiąganych rezultatów i realizowanych działań.

Proces monitorowania Strategii prowadzony będzie w sposób stały i ciągły poprzez następujące działania:

- coroczne zbieranie i analizę danych ilościowych i jakościowych wybranych mierników oceny,
- przygotowanie i przedkładanie corocznego raportu z przebiegu realizacji działań i projektów,
- ocenę osiągniętych rezultatów,
- ocenę aktualności strategii.

Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii, w tym m.in. oszacowanie możliwości zagrożeń, usprawnianie zarządzania, identyfikację słabych oraz mocnych stron czy wskazanie kierunków rozwoju i priorytetów działalności sektora publicznego.

Bazą informacji statystycznej będą przede wszystkim dane gromadzone przez jednostki i instytucje zaangażowane bezpośrednio w realizację działań w ramach Strategii.

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie, monitoring oraz ewaluację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Batorzu.

Programy i projekty

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Batorz na lata 2024-2030 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Wspierania Rodziny;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
- Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W ramach Strategii mogą być realizowane programy oraz projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.